

**ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
ORGANIZACJA HARCERZY**

**SPRAWNOŚCI
HARCERZY**

**GŁÓWNA KWATERA HARCERZY
LONDYN 2004**

Wydano staraniem
Główniej Kwatery Harcerzy
Wydział Programowy

Druk
Sayles & Booth Ltd
Printers & Stationers
312 Bradford Road
Huddersfield

WSTĘP

W przeciągu 25 lat, które upłynęło od czasu ostatniej rewizji sprawności na szczęblu harcerzy, stało się jasnym, iż regulamin z roku 1976 jest tylko częściową odpowiedzią na potrzeby naszych programów harcerskich.

W trosce o skuteczniejsze przeprowadzanie poracy w drużynach, oraz o zachętę indywidualnych harcerzy do zdobywania sprawności, Naczelnik Harcerzy poleci Głównej Kwaterze opracowanie poszerzonego i polepszzonego regulaminu.

W niniejszym nowym wydaniu wymagania na niektóre sprawności z poprzedniego regulaminu zostay uporządkowane lub uzupełnione. Dla większego wyboru, przywrócono niektóre sprawności z regulaminów roku 1943, czasem z ulepszonymi wymaganiami, a także włączono szereg sprawności opracowanych i zatwierdzonych w ciągu ostatnich 25 lat. Dla ułatwienia pracy naszym drużynowym i komendantom, podano również gotowe do użytku karty próby na każdą sprawność.

Regulamin niniejszy całowicie zastępuje regulamin „Sprawności Harcerzy Część I” z roku 1976, który tym samym jest unieważniony.

Przypomina się wszystkim funkcyjnym, iż:

1. Sprawności zawarte w niniejszym regulaminie mają być przeprowadzane według tu ujętych wymagań.
2. Zakazany jest używać w naszej pracy harcerskiej sprawności nie zatwierdzonych przez Naczelnika Harcerzy – zarówno nowych jak i opracowanych przez inne Organizacje harcerskie.
3. Zatwierdzenie takich sprawności może nastąpić dopiero po ich zgłoszeniu, drogą służbową, do Naczelnika Harcerzy.

Nieniejszy regulamin zosta zatwierdzony rozkazem Naczelnika.

ROZKAZ NACZELNIKA HARCERZY L5/04
Z dnia 3 maja 2004

Zatwierdzenie Regulaminu Sprawności Harcerzy.

Zatwierdzam do użytku służbowego: Sprawności Harcerzy jako Regulaminy obowiązujące, wydawnictwo Główna Kwatera Harcerzy, Londyn 2004.

Czuwaj!



Edmund Kasprzyk hm.
Naczelnik Harcerzy

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Sprawności harcerskie	8

Sprawności Służby Polowej

Traper	10
Tropiciel	12
Sprawność Służby Polowej	14
Trzy Pióra	16
Kucharz Obozowy	18
Pionier	20
Obozownik	22
Kartograf	24
Terenoznawca	26
Goniec	28
Sygnalista	30

Sprawności Wychowania Narodowego

Znawca Ziemi Ojczystej I	34
Znawca Ziemi Ojczystej II	36
Znawca Ziemi Ojczystej III	38
Szlakiem Żołnierza Polskiego	40
Sprawność „Kotwica”	42

Sprawności Wychowania Fizycznego

Pływak I	46
Pływak II	48
Kajakowiec	50
Kolarz	52
Lekkoatleta	54
Łyżwiarz	56
Miłośnik Gier Ruchowych	58
Miłośnik Gier	60
Miłośnik Sportów Zimowych	62
Łucznik	64
Strzelec	66

Narciarz	68
Olimpijczyk	70
Jazda Konna I	72
Jazda Konna II	74

Sprawności Przyrodnicze

Przyrodnik	78
Leśny Człowiek	80
Ekolog	82
Wodny Człowiek	84
Grzybiarz	86
Roślinoznawca	88
Ptakoznawca	90
Owadoznawca	92
Młody Meteorolog	94
Młody Astronom	96

Sprawności Służby Bogu

Ministrant	100
Pomocnik Duszpasterza	102
Przewodnik Sakralny	104

Sprawności Mistrza do Wszystkiego

Majster Domowy	108
Zdobnik Wnętrza	110
Wskazidroga po Okolicy	112
Sobieradek Obozowy	114
Operator Komputerowy	116
Wędkarz	118

Sprawności Artystyczne

Fotograf	122
Grajek	124
Śpiewak	126
Trębacz	128
Zdobnik	130

Sprawności Przyjaźni

Sprawność Złotowa „Otwartych Oczu”	134
Zbieracz Znaczków Pocztowych	136
Tłumacz	138
Znawca Indian	140

Sprawności Samarytańskie

Pierwsza Pomoc	144
Ratownik	146

SPRAWNOŚCI HARCERSKIE

1. Czym jest sprawność?

Sprawność jest to wykazanie praktycznej znajomości harcerza w danej dziedzinie.

2. Zdobywanie sprawności:

Sprawności mogą być zdobywane indywidualnie lub zespołowo. Harcerz, który zainteresował się pewną dziedziną w czasie pracy w drużynie, może zdobyć odznakę w tej dziedzinie – wykonując szereg zadań i zdobywając różne umiejętności. Zastęp od chwili, kiedy jego członkowie w większości zdobyli już pewien stopień harcerski i okazują wspólne zainteresowanie pewną dziedziną pracy harcerskiej, ma możliwość przystąpić do zespołowego zdobywania odznaki odpowiedniej sprawności. Program pracy zastępu w kilku miesięcznym okresie pokrywa się w swej głównej części z wymaganiami sprawności przez to, że zastęp wspólnie przygotowuje się i wykonuje zbiorowo prace w tej dziedzinie. Natomiast końcowe wykazanie się na próbie umiejętnościami odbywa się indywidualnie i nikt nie jest uzależniony do wyników próby innych harcerzy.

3. Przeprowadzenie próby:

- Zadania próby należy zanotować i ocenę wpisać na kartę próby
- Próba powinna przebiegać sprawnie i być zakończona w określonym czasie.

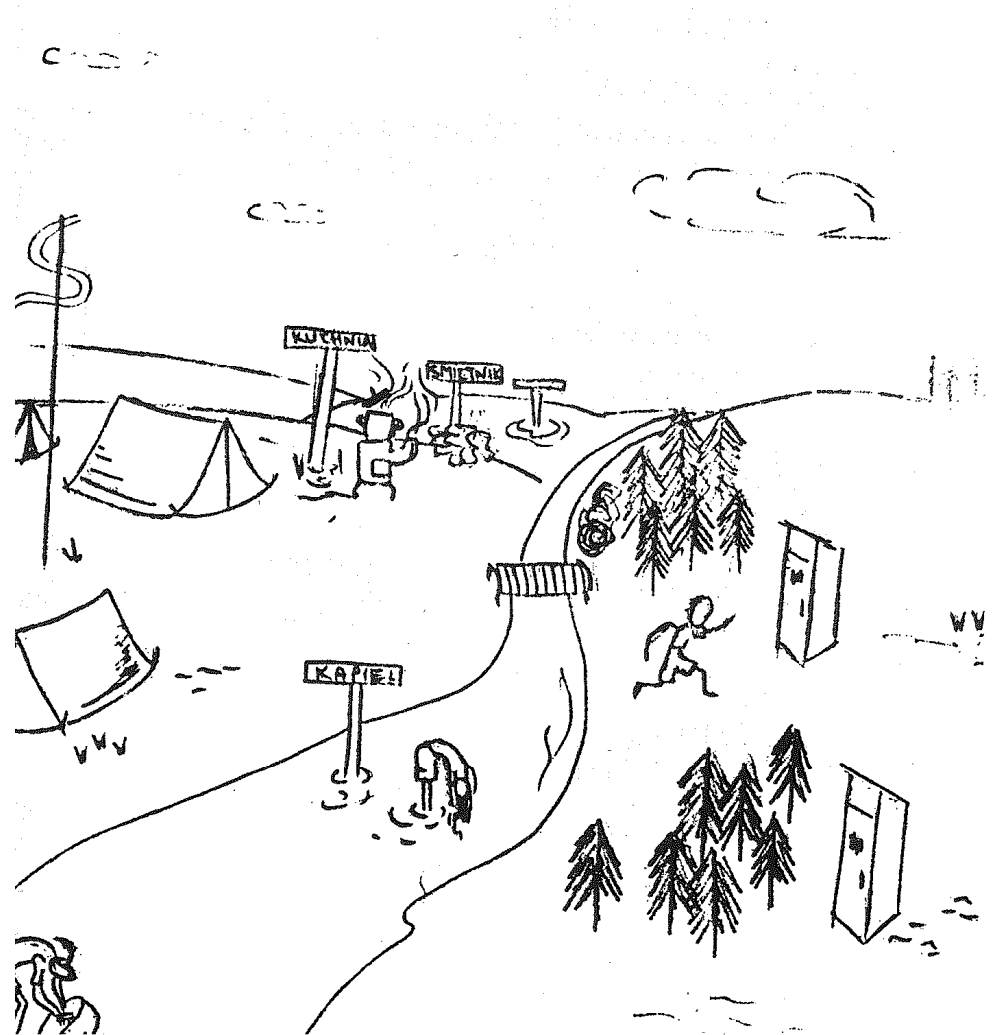
4. Przyznanie sprawności:

- Zdobycie sprawności musi być ogłoszone w rozkazie drużyny/hufca, drużynowy wpisuje do książeczki służbowej.

5. Odznaka sprawności:

Odznakę sprawności nosi harcerz na prawym rękawie (za wyjątkiem sprawności Pierwszej Pomocy) według wzoru podanego w niniejszym regulaminie. Rozmiar sprawności jest kółko średnicy 25 mm, na płótnie khaki, z wyszytym lub wydrukowanym odpowiednim symbolem koloru czerwonego określonym regulaminem sprawności harcerskich.

Sprawności Służby Polowej



TRAPER



1. Uprawia harce leśne.

Na wycieczkach, biwakach, obozach, w lesie i w polu brał udział w grach terenowych:

- podchodził przeciwnika,
- przekradł się przez linię wart,
- dał dowody spostrzegawczości.

2. Orientuje się w lesie.

- nie błądzi; zachowuje stałą orientację gdzie jest,
- zna sposoby znalezienia północy w lesie,
- rozezna przebytą drogę,
- wie co zrobić gdy zbłądzi.

3. Daje sobie radę w lesie.

- zbuduje szałas,
- rozpali ognisko mając na uwadze bezpieczeństwo nie wzniesienia pożaru.

4. Jest zaopatrzony na wyprawy leśne.

- posiada własny ekwipunek wycieczkowy,
- wie co należy zabrać na wycieczki.

5. Jest kulturalnym traperem.

- szanuje las i przyczynia się do jego ochrony,
- nie zostawia po sobie śladów.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „TRAPER A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Uprawia harce leśne			
2. Orientacja w lesie			
3. Zaradność w lesie			
4. Ekwipunek osobisty			
5. Jest kulturalnym traperem			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

TROPICIEL



1. Czyta umiejętnie w księdze tropów.

Tropił za śladem ludzkim i zwierzęcym, zachowując zasady tropicielskie. Wyszuka na wycieczce tropy zwierząt dzikich i domowych.

Rozróżni tropy człowieka zależnie od rodzaju chodu.

Rozpozna z tropu kierunek jazdy roweru.

2. Stosuje w życiu harcerskim wiedzę tropicielską.

Wytyczy szlak tropicielski długości 1.5 km. opatrzone listami indyjskimi. Przejdzie za takim szlakiem zachowując zasady tropicielskie.

W grach tropielskich wykaże spostrzegawczość, domysłność i dobrą pamięć wzrokową.

3. Przyczynia się do szerzenia wiedzy tropielskiej.

Wykona sam lub z zastępem przedmiot potrzebny do ćwiczeń w tropieniu.

4. Jest kulturalnym tropicielem.

Ma swój znak tropielski.

Uda głos i rozpozna trop zwierzęcia, będącego godłem jego zastępu. Opowie o życiu tego zwierzęcia.

Wskaże na mapie główne zbiorowiska zwierząt dzikich w Polsce. Wymieni, które z nich są rezerwatami.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „TROPICIELA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Czyta umiejętnie w księdze tropów.			
2. Stosuje w życiu harcerskim wiedzę tropielską.			
3. Przyczynia się do szerzenia wiedzy tropielskiej.			
4. Jest kulturalnym tropicielem			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

SPRAWNOŚĆ SŁUŻBY POLOWEJ



1. Był w bieżącym półroczu na co najmniej 4 wycieczkach;
w tym na dwóch z nocowaniem w polu.
2. **Sprawnie urządza się na biwaku.**
Biwakuje pod namiotem lub szałasem z zachowaniem zasad higieny, bezpieczeństwa i estetyki.
Rozpali - nawet w trudnych warunkach - ogień i przyrządzi prosty posiłek, nawet bez naczyń.
Należycie zwinie biwak.
3. **Jest sprawny w polu.**
Brał udział w co najmniej 4 ćwiczeniach (w tym jedno nocne).
Poprowadzi zespół w grze. Urządzi grę polową zastępu.
Stanie w nocy na cichy alarm w maksimum 5 min., sprawnie i z należytym zaopatrzeniem.
Umiejętnie podejdzie i przekradnie się; napisze i przeczyta listy "indyjskie", wyznaczy szlak tropicielski oraz wytropi innych na takim szlaku.
Orientuje się i trafia bez błędzenia w polu i w lesie.
Oceni „na oko” odległości, upływ czasu, kierunki wiatru - przewiduje pogodę.
Jest fizycznie sprawny do pokonywania przeszkód terenowych.
4. **Robi dobrze wywiady terenu.**
Dokona wywiadu terenu, objaśniając wywiad szkicem. Poprowadzi bez błędzenia do najbliższych w okolicy terenów zdalnych na harce drużyny.
5. **Szanuje las i przyrodę.**
Zna prawa puszczy lub inne zasady życia na łonie przyrody i wykaże, że stara się swoje współzycie z przyrodą układać według tych zasad.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „SŁUŻBY POLOWEJ”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Był w bieżącym półroczu na co najmniej 4 wycieczkach			
2. Sprawnie urządza się na biwaku.			
3. Jest sprawny w polu.			
4. Robi dobrze wywiady terenu.			
5. Szanuje las i przyrodę.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

TRZY PIÓRA



1. Przez jedną dobę zachowuje milczenie.
2. Przez jedną dobę nie je nic lub odżywia się tylko posiłkiem leśnym.
3. Przez jedną dobę ukrywa się tak, by przez nikogo nie być widzianym.

Wskazówki

*Ta typowo puszczańska sprawność może być zdobywana **tylko** na obozie, indywidualnie. Odpowiada przedewszystkim chłopcom w wieku 14-17 lat.*

*Wszystkie zadania sprawności wykonuje kandydat **pod opieką instruktora**, którego jedynym zadaniem jest zabezpieczyć kandydata od mogących mu grozić niebezpieczeństw. Dopuszczenie chłopca do próby na tą sprawność bez przydzielenia instruktora jest **organizacyjnie zakazane**.*

Przed tym instruktorem kandydat nie potrzebuje się kryć, wykonując zadanie 3-cie, instruktor musi stale wiedzieć, gdzie kandydat się znajduje i winien go śledzić z ukrycia

Posiłek leśny - to taki, który jest przyrządzony z wyszukanych dzikich roślin jadalnych (grzyby, jagody) lub z upolowanej zwierzyny albo ze złowionych ryb.

Wszystkie zadania mogą być spełnione w ciągu dwóch lub trzech dób, z tym że zadanie pierwsze i trzecie nie wolno spełnić równocześnie. Wszystkie zadania muszą być wykonane w przeciągu jednego tygodnia.

Próba nieudana może być powtórzona.

Próbę uważa się za nieudaną jeśli choć jedno zadanie zostanie niespełnione.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „TRZY PIÓRA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Przez jedną dobę zachowuje milczenie.			
2. Przez jedną dobę nie je nic lub odżywia się tylko posiłkiem leśnym.			
3. Przez jedną dobę ukrywa się tak, by przez nikogo nie być widzianym.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

KUCHARZ OBOZOWY



1. Gotuje samodzielnie na obozie.

Pełnił co najmniej 3 razy całodzienną służbę w kuchni obozowej przygotowując posiłki dla drużyny z ustalonych przez gospodarza produktów.

2. Urządzi kuchnię na obozie.

Potrafi zbudować kuchnię polową, oraz przyległe urządzenia, odpowiadające zasadom higieny, bezpieczeństwa i wygody.
Potrafi bezpiecznie i skutecznie używać kuchni obozową (palenisko, kuchenka naftowa, gazowa).

3. Racjonalnie gospodaruje w kuchni obozowej.

Rozplanuje i zorganizuje pracę dla siebie i pomagających służbowych.
Ułoży jadłospis na trzy posiłki.

4. Jest higienicznym kucharzem.

Zna sposoby przechowywania produktów.
Rozumie niebezpieczeństwo wynikające z używania produktów przestarzałych i zepsutych.
W czasie pracy przestrzega higieny i porządku.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „KUCHARZ OBOZOWY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Gotuje samodzielnie na obozie.			
2. Urządzi kuchnię na obozie.			
3. Racjonalnie gospodaruje w kuchni obozowej.			
4. Jest higienicznym kucharzem.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

PIONIER



1. Umiejętności pionierskie.

- a/ Stosuje węzły i wiązania harcerskie zawarte w próbach na stopnie.
- b/ zna różne gatunki lin i ich wytrzymałości.

2. Prace pionierskie na obozie, wykona po jednej z każdej grupy:

- a/ bramę, latrynę, wieżę obserwacyjną, kładkę, kuchnię, dół na odpadki z kuchni, jadalnię,
- b/ drabinkę, tratwę, most linowy.

3. Bezpieczeństwo pracy.

- a/ Potrafi bezpiecznie posługiwać się sprzętem pionierskim.
- b/ Umie konserwować i naprawiać uszkodzony sprzęt.

4. Projekt pracy pionierskiej.

- a/ Przedstawi szkic dowolnego projektu pracy pionierskiej wraz z zapotrzebowaniem materiału i sprzętu.
- b/ Rozróżnia rodzaje materiałów budowlanych: desek, dragów, lin, drutów i określi przydatność ich do różnych robót.

5. Stosuje sposoby pionierskie.

Oceni "na oko" i zmierzy dokładniej odległości do punktu niedostępnego, wysokość przedmiotów, szybkość prądu i głębokość rzeki, oraz wykaże umiejętność dania sobie rady przy pracy pioniera w niewygodnych warunkach.

6. Jest kulturalnym pionierem.

Unika zniszczeń i zanieczyszczenia otoczenia.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„P I O N I E R A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Umiejętności pionierskie.			
2. Prace pionierskie na obozie			
3. Bezpieczeństwo pracy			
4. Projekt pracy pionierskiej			
5. Sposoby pionierskie.			
8. Jest kulturalnym pionierem.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

OBOZOWNIK



1. Był na obozie pod namiotem nie mniej jak 25 dni.
2. Pokieruje stawianiem i zwijaniem namiotu i wyjaśni poprawność tych czynności.
3. Wie na co zwracać uwagę przy wybieraniu miejsca na obóz. Narysuje plan, lub wskaże w terenie miejsca na namioty, kuchnię, boisko oraz inne urządzenia obozowe.
4. Wyjaśni jak utrzymać porządek i czystość na obozie – w namiocie, w kuchni, w magazynie, w umywalni, w latrynie i w terenie.
5. Ułoży spis ekwipunku osobistego na jednodobowy obóz w lecie lub zimowisko.
6. Wyjaśni konstrukcję 3 sposobów budowy palenisk kuchennych. Zbuduje jedno z tych palenisk, rozpali ogień i utrzyma przez pół godziny. Wskaże jak zabezpieczyć drzewo oraz umie obchodzić się z toporkiem, zachowując zasady bezpieczeństwa.
7. Wyjaśni jak zabezpieczyć żywność przed zepsuciem oraz przed zwierzętami i owadami.
8. Zrobi przedmiot użyteczny w życiu obozowym w zależności od potrzeb lub własnej inicjatywy.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „O B O Z O W N I K A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Odbycie obozu.			
2. Stawianie i zwijanie namiotu.			
3. Uwagi przy wybieraniu terenu. Plan obozu.			
4. Wyjaśni jak utrzymać porządek i czystość na obozie			
5. Ułoży spis ekwipunku			
6. Wyjaśni konstrukcję palenisk kuchennych.			
7. Jak zabezpieczyć żywność.			
8. Wykonanie przedmiotu przydatnego na obozie.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

KARTOGRAF



1. Zrobi z pamięci szkic przebytej drogi na przestrzeni 4 km.
2. Powiększy odcinek mapy.
3. Przedstawi raport z wywiadu lasu, wzgórza lub innego terenu pod kątem zdolności do ćwiczeń i dołączy dowolny szkic tego terenu z legendą.
4. Sprawnie zdejmie szkice terenu, wykona szkic pobieżny z jednego miejsca.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „KARTOGRAFA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zrobi z pamięci szkic przebytej drogi na przestrzeni 4 km.			
2. Powiększy odcinek mapy.			
3. Przedstawi raport z wywiadu lasu			
4. Wykona szkic terenu			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

TERENOZNAWCA



1. Umiejętnie porusza się w terenie.
 - a/ Z mapą trafi w terenie urozmaiconym do punktu oddalonego o 4 km. Wróci z powrotem inną drogą.
 - b/ Opíše teren z danego odcinka mapy.
 - c/ Wskaże 8 kierunków stron świata bez kompasu, w dzień i w pogodną noc.
 - d/ Zorientuje mapę z kompasem, oraz na podstawie znanych punktów w terenie.
 - e/ Przejdzie 2 km. na przełaj z kompasem nie zmieniając kierunku obranego przy wyjściu.
2. Dobrze czyta mapę
 - a/ Idąc z mapą 1:50000 w terenie urozmaiconym, wykaże że spotykane obiekty w terenie potrafi odczytać na mapie.
 - b/ Zna podział mapy i wyszuka potrzebny odcinek.
 - c/ Opracuje trasę parodniowej wycieczki, wyliczy odległości, wzniesienia, czas na marsze.
3. Oceni odległości z błędem do 20%, zna zależność pomyłek od warunków atmosferycznych.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „TERENOZNAWCY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Poruszanie się w terenie.			
2. Czytanie mapy.			
3. Ocena odległości.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

GONIEC



1. Pełnił służbę gońca przy ćwiczeniach, przy uroczystościach albo w jakiejś potrzebie publicznej i wykazał że dobrze wywiązał się ze swego zadania.
2. Jest wyćwiczony w służbie gońca.
 - a/ Brał udział z zastępem w sztafecie łącznościowej z poleceniem ustnym i w grach polowych opartych na zorganizowaniu łączności w polu.
 - b/ Przejdzie krokiem skautowym 1.5km. w 9 min.
 - c/ Przejdzie z wycieczką zastępu 15km.stosując zasady higieny dłuższego marszu.
 - d/ Wie jak zapobiec odparzeniu, wycięczeniu i tym podobnym dolegliwościom marszu.
 - e/ Daje sobie radę z przeszkodami terenowymi, przejdzie przez płot, wejdzie na drzewo z liną i bez, przejdzie po wąskiej kładce lub belce.
3. Sprawnie nawiązuje łączność w terenie.
 - a/ Przejdzie bez błędzenia 1.5 km. drogą według instrukcji i wróci tą samą drogą,
 - b/ wskaże strony świata w terenie bez użycia kompasu.
4. Sprawnie nawiązuje łączność na dużą odległość. Wie jak używać telefon i email w nagłych wypadkach.
5. Nawiązuje łączność w sposób skryty. Napisze dwa listy dwoma różnymi szyframi i odczyta dwa takie listy. Napisze dwa listy dwoma sposobami tak, by napis znikł i wywabi dwa takie napisy. Przeniesie list przez łańcuch wart w polu i w mieście w przebraniu i w normalnym stroju.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „G O Ń C A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....

Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Pełnienie służby gońca.			
2. Wykazanie się w służbie gońca.			
3. Nawiązanie łączności w terenie.			
4. Łączność na dłuższą odległość.			
5. Łączność w sposób skryty.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....

Podpis drużynowego

Data

SYGNALISTA



1. Sprawnie sygnalizuje chorągiewkami lub tarczami:
 - a/ wraz z zastępem, odbierze i nada depeszę z odległości 0.5 km.,
 - b/ nadaje i odbiera na bliższą odległość alfabetem morsa z szybkością 20 liter na minutę i wykaże znajomość sygnalizacji semaforem.
2. Sygnalizuje innymi sposobami. Porozumie się światłem lub gwizdkiem w nocy za pomocą znaków morsa.
3. Rozstawi łańcuch sygnalizacyjny. Rozstawi stacje łącznikowe w odległości około 200m dostosowawszy stacje do tła i przekaże przez taki łańcuch sygnalizacyjny krótką depeszę.
4. Opisz sygnały i oznaczenia kolejowe, rozpoznaj w terenie znaki drogowe, wodne lub lotnicze.
5. Napisz dwa listy różnymi szyframi i odczytaj list pisany szyfrem.
6. Sporządź dla użytku zastępu:
 - a/ szyfr,
 - b/ chorągiewki sygnalizacyjne.
7. Rozumie znaczenie sygnalizacji. Opowie o rozwoju sygnalizacji od dawnych lat i przedstawi w jakie formy się obecnie przerodziła. Rozumie znaczenie sygnalizacji w nagłych wypadkach i ćwiczeniach harcerskich.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „SYGNALISTY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

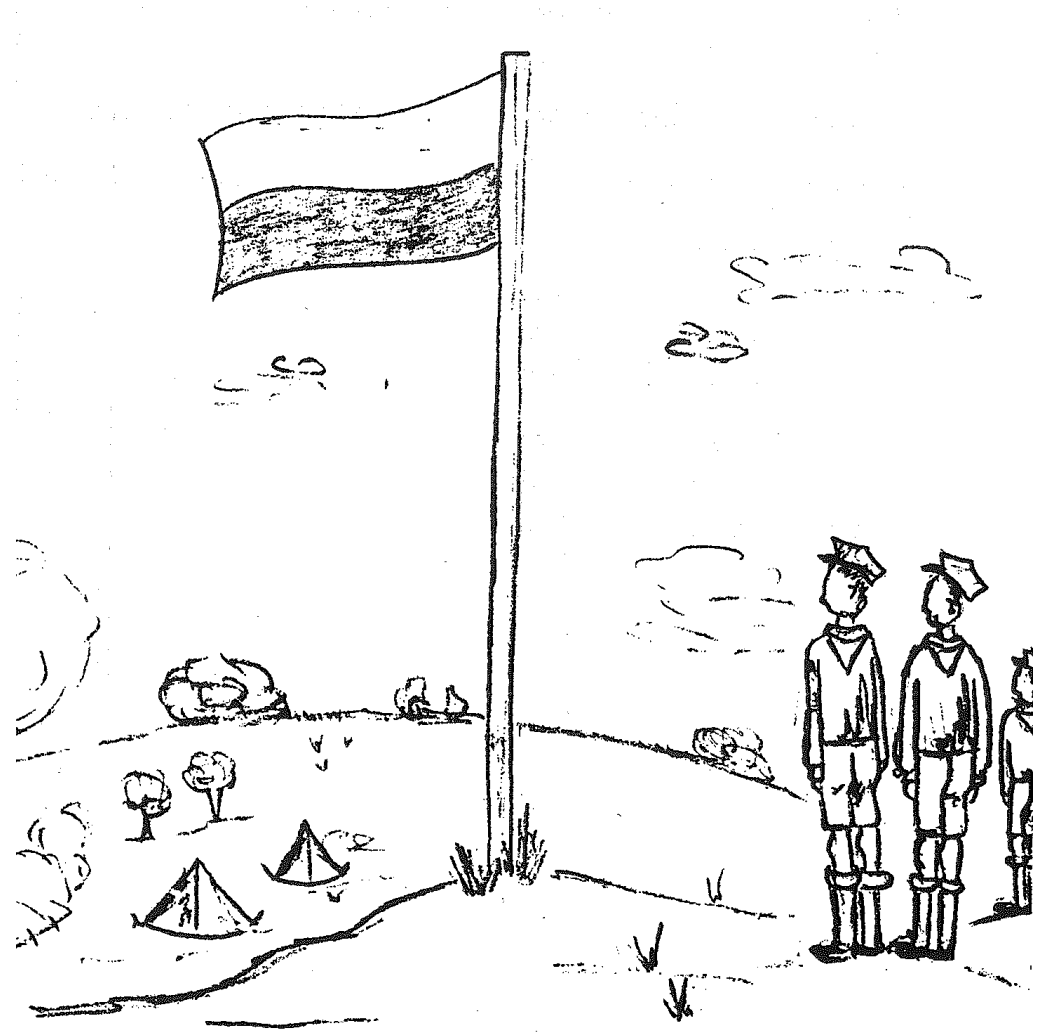
Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Sprawnie sygnalizuje chorągiewkami lub tarczami.			
2. Sygnalizuje innymi sposobami.			
3. Rozstawi łańcuch sygnalizacyjny			
4. Opisz sygnały i oznaczenia			
5. Napisz dwa listy szyframi.			
6. Sporządź szyfr i chorągiewki sygnalizacyjne.			
7. Rozumie znaczenie sygnalizacji.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawności Wychowania Narodowego



ZNAWCA ZIEMI OJCZYTEJ I

(Młodzik)



1. Przeczyta poprawnie po polsku na zbiórce zastępu krótkie opowiadanie, którego nauczył się wcześniej.
2. Zadeklamuje na kominku lub zbiórce krótki polski wiersz.
3. Na mapie konturowej (na której są oznaczone tylko większe rzeki i punkty miast) umieści: kolejne stolice Polski, oraz miasta Łódź, Wrocław, Zakopane, Częstochowę, Wilno i Lwów.
4. Poda nazwę polskiego morza i wymieni trzy porty polskie.
5. Zna trzy legendy związane z powstaniem Państwa Polskiego.
6. Zna datę Chrztu Polski i imię panującego wówczas władcy.
a/ Wie skąd przybyła do Polski wiara chrześcijańska.
b/ Potrafi opowiedzieć o świętym Wojciechu, świętym Stanisławie biskupie i o świętej Kindze.
7. Wymieni najważniejsze wydarzenia z okresu panowania Piastów: Bolesława Chrobrego, Bolesława Krzywoustego, Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego.
8. Wie z jakiej miejscowości w Polsce wywodzi się jego rodzina i pokaże okolice (miasto) na mapie.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „ZNAWCY ZIEMI OJCZYTEJ I”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zadeklamuje wiersz na kominku lub zbiórce.			
2. Na mapie konturowej Polski umieści stolicę i większe miasta			
3. Poda nazwę polskiego morza i wymieni trzy porty polskie.			
4. Zna trzy legendy związane z powstaniem Państwa Polskiego.			
5. Zna datę Chrztu Polski, opowie o św.Wojciechu bp. i św Kindze.			
6. Wymieni najważniejsze wydarzenia z okresu panowania Piastów			
7. Wskaże na mapie skąd wywodzi się jego rodzina.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ZNAWCA ZIEMI OJCZYSTEJ II



(Wywiadowca)

1. Wymieni trzech ważniejszych królów dynastii Jagiellońskiej i pokaże granice Polski z tego czasu.
2. Opowie o królowej Jadwidze, o chrzcie Litwy i o unii Polski z Litwą.
3. Zna powody i datę bitwy pod Grunwaldem, wie kto brał w niej udział.
4. Zna sławnych Polaków z tego okresu. Wie kto to był Mikołaj Kopernik, Jan Kochanowski i Mikołaj Rej.
5. Opowie o Krakowie, siedzibie Jagiellonów i o uniwersytecie Jagiellońskim.
6. Przeczytał do wolną polską książkę od czasu zdobycia młodziaka.
7. Nazwie krainy geograficzne Polski i opisz ich krajobraz.
8. Dowie się od rodziców lub krewnych jak wyglądał krajobraz miejscowości ich zamieszkania w Polsce, a także charakter najbliższego miasta. Pokaże je na mapie.
9. Napisze po polsku list do członka rodziny w Polsce, prosząc go o wiadomości z jego życia w Kraju.
10. Umie śpiewać trzy piosenki ludowe i trzy piosenki wojskowe.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„ZNAWCY ZIEMI OJCZYSTEJ II”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wymieni królów dynastii Jagiellońskiej.			
2. Opowie o królowej Jadwidze, o chrzcie Litwy i unii Polski i Litwy.			
3. Bitwa pod Grunwaldem.			
4. Sławni Polacy tego okresu.			
5. Opowie o Krakowie i o UJ.			
6. Opowie jaką ostatnio przeczytał książkę.			
7. Nazwie krainy geograficzne Polski i opisz ich krajobraz.			
8. Opowie o krajobrazie rodzinnej miejscowości rodziców / dziadków.			
9. Napisze list po Polsku do członka rodziny.			
10. Zna 3 piosenki ludowe i wojskowe.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ZNAWCA ZIEMI OJCZYTEJ III



(Ćwik)

1. Opowie o Warszawie, wymieniając kilka dzielnic stolicy, rozpozna ważniejsze zabytki na pocztówkach.
2. Wie co oznacza termin "czasy elekcyjne". Umieści ten okres w czasie.
3. Zdobędzie wiadomości o trzech sławnych postaciach polskich z tego okresu z pośród następujących: Batory, Żółkowski, Zamoyski, Chodkiewicz, Czarniecki.
4. Opowie o Sobieskim i odsieczy Wiednia.
5. Wymieni tytuły poszczególnych części "Trylogii" Sienkiewicza. Zaznaczy się z treścią "Potopu" i napisze krótkie streszczenie rozdziałów o obronie Częstochowy.
6. Dowie się od rodziców i krewnych o historii swojej rodziny na przestrzeni kilku pokoleń.
7. Założy album rodzinny, zamieszczając powyższe informacje oraz fotografie i ciekawostki z życia rodzinnego tutaj i w Kraju, podając źródła informacji.
8. Zaznaczy na mapie konturowej bogactwa naturalne Polski, złoża mineralne i ośrodki przemysłowe.
9. Przygotuje i przeprowadzi kilka gier i kominek z zakresu typowych wiadomości o Polsce.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„ZNAWCY ZIEMI OJCZYTEJ III”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Opowie o Warszawie, wymieniając kilka dzielnic.			
2. Wie co znaczą "czasy elekcyjne"			
3. Zdobędzie wiadomości o 3 sławnych postaciach z tego okresu.			
4. Opowie o Sobieskim i odsieczy Wiednia.			
5. Zna treść "Trylogii" Sienkiewicza i opíše obronę Częstochowy.			
6. Zna historię swojej rodziny na przestrzeni kilku pokoleń,			
7. Sporządzi album rodzinny.			
8. Na mapie konturowej zaznaczy bogactwa naturalne Polski.			
9. Przygotuje i przeprowadzi kilka gier i kominek z zakresu typowych wiadomości o Polsce.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

SZLAKIEM ŻOŁNIERZA POLSKIEGO



1. Wie, gdzie żołnierz polski walczył w II wojnie światowej i pokaże te miejscowości na mapie.
2. Opowie krótko o następujących bitwach:
 - a) Bzura
 - b) Tobruk
 - c) Monte Cassino
 - d) Falaise
 - e) Arnhem
3. Zna odznaki-emblematy noszone przez żołnierzy polskich na mundurach w różnych oddziałach, oraz pokaże emblematy malowane na samolotach lub na wojskowych pojazdach drogowych.
4. Zna piosenki wojskowe oraz inne, śpiewane przez polskich żołnierzy w czasie II wojny światowej.
5. Zna nazwiska głównych dowódców Wojska Polskiego z czasu II wojny światowej.
6. Zwiedzi muzeum lub inne miejsca pamiątek, gdzie mieszczą się eksponaty Wojska, Marynarki i Lotnictwa Polskiego z II wojny światowej.
7. Spotka się z osobą, która brała udział w podanych wyżej bitwach, lub opowie krótki życiorys jednego z dowódców z czasu II wojny światowej.
8. Zapozna się z przynajmniej jedną książką opisującą jedną z podanych bitew.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„SZLAKIEM ŻOŁNIERZA POLSKIEGO”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wie, gdzie żołnierz polski walczył w II wojnie światowej i pokaże miejscowości na mapie.			
2. Opowie o bitwach: Tobruk, Monte Cassino, Falaise, Arnhem.			
3. Zna odznaki i emblematy wojskowe.			
4. Zna piosenki wojskowe z II wojny światowej.			
5. Zna dowódców z czasu II wojny światowej.			
6. Zwiedzi muzeum z II wojny światowej.			
7. Opowie życiorys jednego z dowódców z czasu II wojny światowej.			
8. Zapozna się z 1 książką opisującą jedną z podanych bitew.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

KOTWICA



1. Zrobi domowym sposobem pieczętkę "Kotwicy" - znaku Polski Walczącej w Kraju w czasie II wojny światowej.
2. Zna datę początku II wojny światowej i wie kto z kim walczył.
3. Wie co to była "Armia Krajowa".
4. Rozmawiał z byłym członkiem Armii Krajowej albo przeczytał o kimś z A.K. i opowie o jego działalności.
5. Wie co to były "Szare Szeregi" i co robili harcerze w czasie okupacji niemieckiej w Polsce.
6. Wie kiedy było Powstanie Warszawskie i wie o udziale harcerstwa w Powstaniu.
7. Zaśpiewa w zespole dwie piosenki wojskowe/harcerskie z czasów okupacji.
8. Zrobi mały album poświęcony Armii Krajowej, albo wykona opaskę żołnierza Armii Krajowej z czasów Powstania Warszawskiego.
9. Swoim zachowaniem w drużynie wykaże, że potrafi naśladować dobre cechy harcerza z "Szarych Szeregów"

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „KOTWICY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

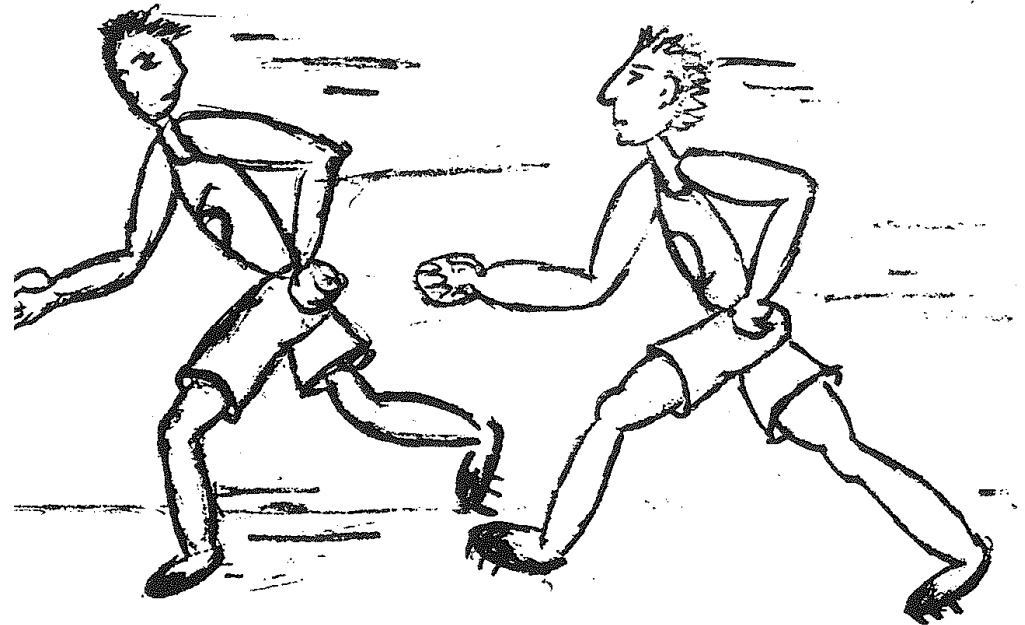
Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wykona domowym sposobem pieczętkę "Kotwicy".			
2. Zna datę II wojny światowej.			
10. 3. Wie co to była "Armia Krajowa".			
4. Opowie o członku A.K.			
5. Wie co to były "Szare Szeregi".			
6. Wie kiedy było Powstanie Warszawskie i wie o udziale harcerstwa.			
7. Zaśpiewa w zespole 2 piosenki z czasów okupacji.			
8. Zporządzi album o A.K.			
9. Potrafi naśladować dobre cechy harcerza z "Szarych Szeregów".			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawności Wychowania Fizycznego



PŁYWAK I



1. Skacze do wody – z brzegu lub deski, na głowę i na nogi.
2. Przepływanie przynajmniej 50 metrów, połowę na plecach, połowę na piersiach.
3. Nurkuje z powierzchni wody, podniesie przedmiot z głębokości 2m.
4. Zna regulamin kąpieli.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„P Ł Y W A K A I ”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Skacze do wody z brzegu i deski.			
2. Przepływanie 50m.			
3. Nurkuje z powierzchni wody.			
4. Zna regulamin kąpieli.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

PŁYWAK II



1. Skacze do wody z wysokości co najmniej 1 metra na głowę i na nogi.
2. Przepłyń przynajmniej 150 metrów, połowę na plecach, połowę na piersiach. Płyń także na fali.
3. Nurkuje przynajmniej 25 sekund, płyń pod wodą zachowując otwarte oczy.
4. Będąc w wodzie na głębokości nie mniejszej jak 2m. zdejmie ubranie składające się z lekkiej koszulki i krótkich spodenek.
5. Potrafi holować tonącego, umie walczyć z kurczakami.
6. Wejdzie z wody do łódki lub kajaka.
7. Zna regulamin kąpieli. Przeprowadzi kąpiel drużyny lub zastępu w obecności instruktora.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„P Ł Y W A K A II ”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Skacze do wody z wysokości 1m.			
2. Przepłyń 150m.			
3. Nurkuje z powierzchni wody.			
4. Potrafi zdjąć lekkie ubranie pod wodą na głębokości 2m.			
5. Potrafi holować tonącego.			
6. Zna regulamin kąpieli.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

KAJAKOWIEC



1. Umie pływać.
2. Zgłosi się na próbę z odpowiednim ekwipunkiem (kurtka / pas ratowniczy).
Umie wsiąść i wysiąść prawidłowo z kajaku oraz dobije kajakiem do brzegu.
3. Wiosłuje do przodu i do tyłu.
Manewruje kajakiem w boki.
Wykona raptowne zatrzymanie kajaku.
4. Utrzyma się w kajaku gdy kajak jest w pozycji 60° do wody.
Wejdzie i wyjdzie z nurtu.
Pokona zakręt na rzece gdzie prąd znosi pod drzewa.
5. Wyjdzie z przewróconego kajaku i dopłynie do brzegu holując go.
6. Wykazał że w praktyce stosuje zasady bezpieczeństwa.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „K A J A K O W C A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Umie pływać.			
2. Zgłosi się na próbę z odpowiednim ekwipunkiem.			
3. Wiosłuje do przodu i do tyłu.			
4. Utrzyma się w kajaku gdy kajak jest w pozycji 60° do wody.			
5. Wyjdzie z przewróconego kajaku i dopłynie do brzegu holując go.			
6. Zna zasady bezpieczeństwa i higieny kajakarstwa.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

KOLARZ



1. Posiada własny rower.
2. Utrzymuje rower w należytym stanie. Naprawia najczęściej spotykane uszkodzenia: dętkę, oponę, wyprostuje zósemkowane koło, naprawi pęknięty łańcuch, naoliwi rower.
3. Dobrze jeździ na rowerze z szybkością do 5 km/godz., jeździ trzymając kierownicę jedną ręką, bezpiecznie wymija przeszkody.
4. Przytroczy do roweru ekwipunek i utrzyma równowagę na obciążonym rowerze.
5. Stosuje w praktyce zasady higieny i bezpieczeństwa jazdy kolarskiej.
6. Zna przepisy drogowe.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „K O L A R Z A ”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Posiada własny rower.			
2. Utrzymuje rower w należytym stanie.			
3. Wykaże się dobrą jazdą na rowerze.			
4. Potrafi przytroczyć ekwipunek i utrzymać równowagę z obciążeniem.			
5. Zna zasady higieny i bezpieczeństwa jazdy kolarskiej			
6. Zna przepisy drogowe.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

LEKKOATLETA



1. Osiągnie poniżej podane minima z 4 konkurencji wybierając jedną z każdej grupy:

Biegi - 100m. 13 sekund
400m. 80 sekund

Skoki - w dał 3.55m.
w zwyż 1.30m.

Rzuty - dyskiem (1kg) 16.5m.
piłką(130g) 42m.
rzut kulą (4kg) 7.3m.

Siła - wspina się po linie do wysokości 5m.,
leżąc na brzuchu podniesie się rękami 14 razy.

2. Opowie jak stosuje zasady higieny w sporcie.
3. Opowie o tradycjach olimpiad i wymieni kilka ostatnich.

Uwaga: Punkt nr. 1 opisuje minima dla normalnie rozwijających się chłopców w wieku lat 14.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „LEKKOATLETY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wykaże się osiągnięciem minimum w biegu, skoku, rzutach i siłę.			
2. Zna i stosuje zasady higieny w sporcie.			
3. Opowie o tradycjach olimpiad i wymieni kilka ostatnich.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ŁYŻWIARZ



1. Ślizga się na łyżwach przodem i tyłem, przekłada nogi, wymija sprawnie innych łyżwiarzy.
Zatrzyma się na lodzie w miejscu wskazanym.
Wykaże się dobrym utrzymaniem łyżew.
2. Brał udział w urządzeniu przez zastęp zawodów łyżwiarskich.
3. Daje sobie radę wobec niebezpieczeństw na lodzie.
Zna sposoby przewidywania pogody zimą według objawów przyrodniczych.
4. Stosuje w praktyce zasady higieny zimowej.
Wie jaka jest wytrzymałość lodu zależnie od jego grubości.
Zademonstruje pomoc w fikcyjnym wypadku załamania lodu pod człowiekiem.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„Ł Y Ż W I A R Z A ”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wykaże się jazdą na lodzie.			
2. Brał udział w urządzeniu przez zastęp zawodów łyżwiarskich.			
3. Daje sobie radę wobec niebezpieczeństw na lodzie			
4. Zna zasady higieny zimowej.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

MIŁOŚNIK GIER RUCHOWYCH



1. Uprawia gry ruchowe.
Brał udział w rozgrywkach zastępu z innym zastępem, swojej lub innej drużyny, w dowolnej grze na boisku i zna jej zasady, a także może być sędzią.
2. Zna różne gry:
 - a) Zna, sam uprawia i umie zorganizować w zastępie 5 zabaw bieżnych i rzutnych na boisku oraz 5 w izbie.
Zorganizuje kilka i będzie w nich sędzią.
Wie jakie zabawy dadzą się zastosować w wodzie, na śniegu i lodzie.
 - b) Zna sposoby losowania uczestników zabawy, odpadania z gry, wykupywania fantów itp.
3. Umie zachować się na boisku:
 - a) Zachowuje się na boisku po sportowemu.
 - b) Zna i stosuje zasady higieny i bezpieczeństwa na boisku przed rozpoczęciem gry i po grze.
4. Wykonał przedmiot przydatny do gier np: pałeczka do biegu-sztafety lub palanta, chorągiewki boiskowe, lub z zastępem wykonał huśtawkę, sanki.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „MIŁOŚNIK GIER RUCHOWYCH”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Uprawia gry ruchowe.			
2. Zna różne gry.			
3. Wie jak zachować się na boisku.			
4. Przedstawi zrobiony przedmiot przydatny do gier			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

MIŁOŚNIK GIER



1. Posiada sprawność Miłośnika Gier Ruchomych lub wykaże, iż odpowiada jej wymaganiom.
2. Uprawia gry sportowe.
Gra ochotczo i z dokładną znajomością prawideł w dwu z pośród następujących gier sportowych: siatkówka, dwa ognie, palant, piłka ręczna. Był sędzią w przynajmniej jednych rozgrywkach.
3. Umie przeprowadzić różne rodzaje gier.
Wymieni, objaśniając prawidła, różne rodzaje gier i zabaw jak następuje:
 - a) 5 bieżnych i rzutnych,
 - b) 8 ćwiczących spostrzegawczość,
 - c) 5 ćwiczących słuch i/lub dotyk,
 - d) 12 izbowych różnych.Wykaże się przeprowadzeniem szeregu gier z powyższych kategorii dla zastępu lub drużyny.
4. Używa gry do ćwiczeń w terenie.
Rozplanuje i przeprowadzi dwie różnego rodzaju gier polowych dla zastępu lub drużyny, w których harcerze używają umiejętności z techniki harcerskiej.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„MIŁOŚNIK GIER”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Posiada sprawność Miłośnika Gier Ruchomych.			
2. Uprawia gry sportowe.			
3. Umie przeprowadzić różne rodzaje gier.			
4. Używa gry do ćwiczeń w terenie.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

MIŁOŚNIK SPORTÓW ZIMOWYCH



1. Uprawia harce zimowe.
Był na zimowisku lub spędził 5 dni na wycieczkach w polu w ciągu jednej zimy.
Brał udział w conajmniej 5 polowych grach zimowych, w tym w pogoni za lisem: tropił za naturalnym śladem ludzkim na przestrzeni 1 km.
2. Pociąga innych do harców zimowych.
Urządził wraz z zastępem dla kolegów "Dzień Zimowy" z zawodami i rozgrywkami zimowymi.
3. Uprawia sport zimowy.
Ślizga się bez przewracania lub jeździ na nartach. Brał udział w przynajmniej jednym zawodach saneczkowych.
4. Zaopatrzy się samodzielnie na harce zimowe.
Wykonał sam rękawice (nawierzchnie) lub porządne nauszniki, albo zrobił wraz z zastępem saneczki.
5. Daje sobie radę z mrozem.
W czasie harców uniknął odmrożenia lub zaziębienia, i opowie jak należy to osiągnąć.
Zna sposoby przewidywania pogody zimą zależnie od zachowania się przyrody.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „MIŁOŚNIK SPORTÓW ZIMOWYCH”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Uprawia harce zimowe.			
2. Pociąga innych do harców zimowych.			
3. Zaopatrzy się samodzielnie na harce zimowe.			
4. Daje sobie radę z mrozem.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ŁUCZNIK



1. Zdobył odznakę łucznika odpowiednią do swojego wieku.
2. Brał udział w konkursie łucznym i wszedł do finału.
3. Wykonał przedmiot łuczny.
Wykonał łuk oraz 3 strzały zdatne do strzelań na dystans 10-15 metrów ALBO wykonał tarczę łuczną.
4. Zna zasady konserwacji łuku i stosuje je w praktyce.
5. Zna zasady bezpieczeństwa i porządku na strzelnicy oraz przepisy obowiązujące sport łucznictwa w kraju zamieszkania.

Uwaga: w wypadkach gdy miejscowe warunki nie dostarczają okazji do zdobycia "Odznaki Łucznej" można ją zastąpić wykonaniem jej wymagań na próbie.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „Ł U C Z N I K A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zdobył Odznakę Łucznika.			
2. Brał udział w konkursie łucznym i wszedł do finału.			
3. Wykonał przedmiot łuczny.			
4. Zna zasady konserwacji łuku i stosuje je w praktyce.			
5. Zna zasady bezpieczeństwa i porządku na strzelnicy.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

STRZELEC



1. Brał udział w konkursie strzeleckim i wszedł do finału.
2. Podczas próby, na 20 oddanych strzałów z pozycji stojącej uzyska natępujące minima:

Kaliber	Odległość	Odległość		Tarcza
		Z podporą	Bez podpory	
.177	10m	65%	55%	1,2
.22	25m	50%	40%	2

Tarcze:

- 1 - *International Shooting Union (ISU)*. (tarcze używane na olimpiadach i innych rozgrywkach międzynarodowych).
- 2 - *British Small Arms (BSA)*.

3. Zna zasady czyszczenia i konserwacji wiatrówki.
4. Oceni na oko odległość do 60 metrów z błędem nie przekraczającym 10%.
5. Podczas próby nastawi poprawnie celownik i odda kilka strzałów potwierdzając właściwe nastawienie.
6. Zna zasady bezpieczeństwa i porządku na strzelnicy.
7. Na próbie udowodni że zna przepisy kraju zamieszkania odnoszące się do sprzętu strzeleckiego jak np: zezwolenia, przenoszenia, używania itd..

Uwaga: Sprawność zdobywana tylko pod ścisłą opieką instruktora.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „STRZELCA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Udział w konkursie strzeleckim.			
2. Strzelanie w pozycji stojącej.			
3. Zna zasady czyszczenia i konserwacji wiatrówki.			
4. Potrafi ocenić odległość do 60m.			
5. Umie nastawić celownik.			
6. Zna zasady bezpieczeństwa.			
7. Zna przepisy kraju zamieszkania			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

NARCIARZ



1. Jeździ na nartach:
 - a/ swobodnie jeździ na nartach w terenie płaskim, z kijkami,
 - b/ przejedzie większą przestrzeń.
2. Wykonuje zwroty:
 - a/ wykona dowolnie zwrot w prawo i w lewo, w terenie płaskim,
 - b/ Obróci się w tył przez przekładankę lub wyskok.
3. Opanował zjazdy:
 - a/ podchodzi po łatwym stoku, używając krystianii równoległej i ześlizgu bocznego,
 - b/ zjedzie na wprost z kijkami lub bez nich,
 - c/ wyminie dowolną przeszkodę widoczną z daleka,
 - d/ zjedzie na dół po łagodnym stoku, krótkim slalomem i zatrzyma się na oznaczonym miejscu lub na rozkaz prowadzącego próby, używając "pługa".
4. Wykona podejście na niewielką pochyłość krokiem rozkraczonym.
5. Zna konserwację nart i wykaże się dobrą konserwacją własnych nart.
6. Zna higienę narciarską, wie jak się rozgrzewać na nartach i jak odpoczywać, aby nie narazić się na przeziębienie.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „NARCIARZA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Jeździ na nartach.			
2. Wykonuje zwroty.			
3. Opanował zjazdy.			
4. Wykona podejście na niewielką pochyłość krokiem dowolnym.			
5. Zna konserwację nart i wykaże się dobrą konserwacją własnych nart.			
6. Zna higienę narciarską.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

OLIMPIJCZYK



1. Zna historię olimpiady, jak i dlaczego powstała oraz wie gdzie się odbyła pierwszy raz.
2. Potrafi wymienić miejsca, gdzie się odbyły olimpiady (od początku).
3. Wie co znaczą kółka na fladze olimpijskiej.
4. Zna strukturę organizacji olimpijskiej w swoim kraju zamieszkania oraz w Polsce.
5. Brał czynny udział w zawodach sportowych w stylu olimpiady zorganizowanej przez hufiec lub szczepek (przynajmniej w 5-ciu konkurencjach sportowych).
6. Zna podstawowe ćwiczenia w przygotowaniu się do udziału w danej dziedzinie sportu. Dbą o swoją formę fizyczną i higienę. Ćwiczy regularnie.
7. Wie jak udzielić pierwszej pomocy w wypadku sportowym.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „OLIMPIJCZYKA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna historię olimpiady.			
2. Potrafi wymienić miejsca, gdzie się odbyły olimpiady.			
3. Wie co znaczą kółka na fladze olimpijskiej.			
4. Zna strukturę organizacji olimpijskiej.			
5. Brał udział w zawodach sportowych.			
6. Zna podstawowe ćwiczenia przygotowawcze w danej dziedzinie sportu.			
7. Wie jak udzielić pierwszej pomocy w wypadku sportowym.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

JAZDA KONNA I



1. Potrafi porządnie wyszczotkować i wyczesać konia.
2. Założy odpowiednio siodło.
3. Pokaże:
 - a) jak się wsiada na konia,
 - b) jak się zsiada z konia,
 - c) jak się prawidłowo siedzi w siodle,
 - d) jak ruszyć koniem naprzód,
 - e) jak konia zatrzymać.
4. Zademonstruje:
 - a) jak przyśpieszyć konia do kłusu,
 - b) jak angliczować,
 - c) jak przyśpieszyć konia do wolnego galopu.
5. Przejdzie na koniu przeszkody (niższe niż 10 cm.)
6. Przejedzie koniem w kole.
7. Zdejmie siodło i uzdę i założy koniowi kantar.
8. Zademonstruje jak się puszcza konia.

Uwaga: Dla bezpieczeństwa podczas jazdy obowiązuje noszenie hełmu i obecność fachowego nadzoru.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „JAZDY KONNEJ I”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Potrafi porządnie wyszczotkować i wyczesać konia.			
2. Założy odpowiednio siodło.			
3. Pokaże: a, b, c, d i e.			
4. Zademonstruje: a, b i c.			
5. Przejdzie na koniu przeszkody.			
6. Przejedzie koniem w kole.			
7. Zdejmie siodło i uzdę i założy koniowi kantar.			
8. Zademonstruje jak się puszcza konia.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

JAZDA KONNA II



1. Umie złapać konia , lub konika.
2. Potrafi porządnie wy szczotkować konia i wyczyścić kopyta.
3. Założy odpowiednio siodło i uzdę.
4. Zna i potrafi wypełnić wymagania zawarte w sprawności "Jazda Konna I".
5. Przejedzie dookoła padoku (zagrody):
 - a) klusem,
 - b) klusem z anglizowaniem,
 - c) wolnym galopem.
6. Przeskoczy przeszkodę wyższą niż 40 cm.
7. Na odpowiednim terenie przyspieszy konia do galopu.
8. Pokaże jak się jeździ do tyłu.
9. Przejedzie na koniu w kole 20 metrów na prawo i lewo.
10. Zdejmie siodło i uzdę, założy kantar i puści konia.

Uwaga: Dla bezpieczeństwa podczas jazdy obowiązuje noszenie hełmu i obecność fachowego nadzoru.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „JAZDY KONNEJ II”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

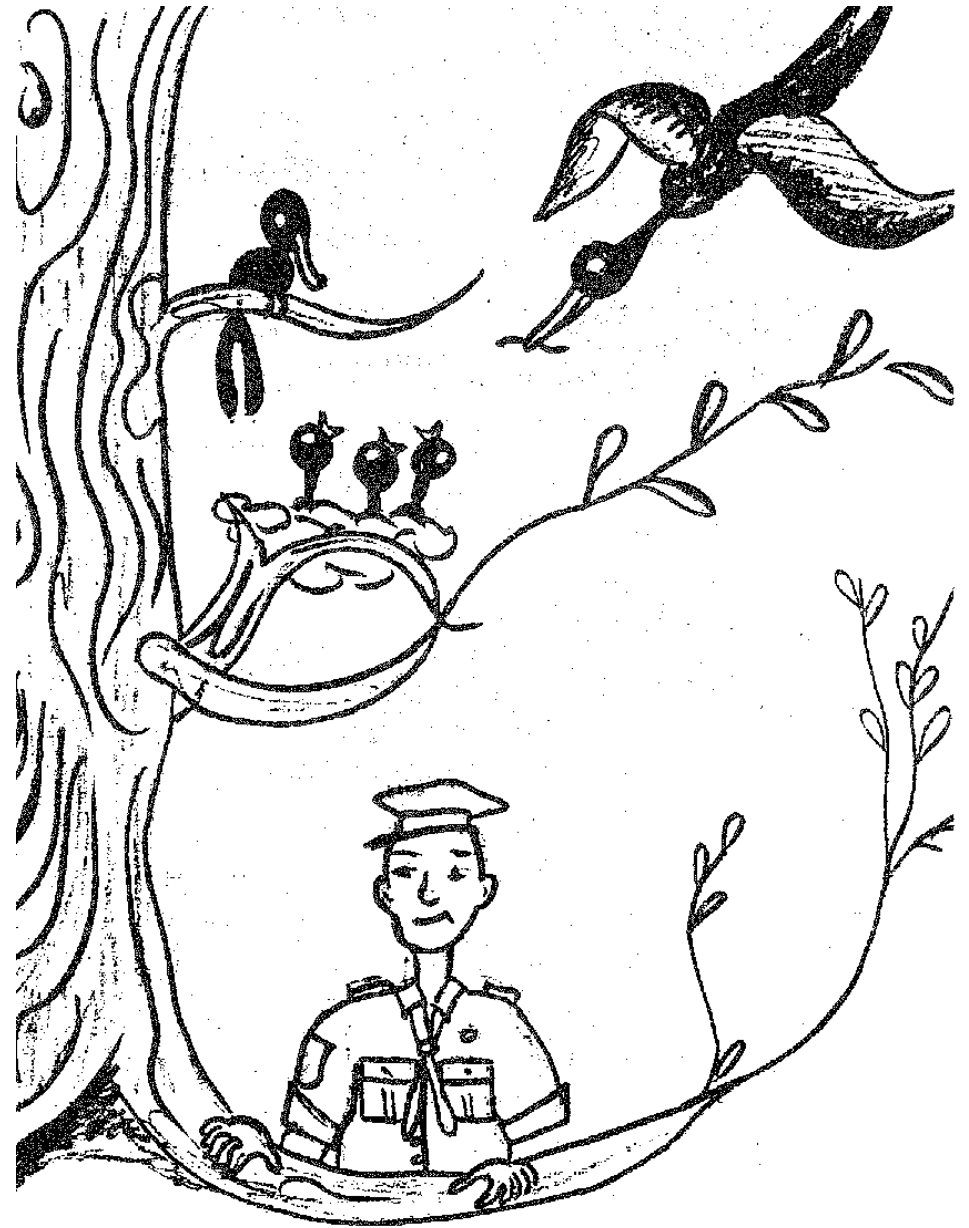
Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Umie złapać konia , lub konika.			
2. Potrafi porządnie wy szczotkować konia i wyczyścić kopyta.			
3. Założy odpowiednio siodło i uzdę.			
4. Zna i potrafi wypełnić wymagania zawarte w sprawności "Jazda Konna I".			
5. Przejedzie dookoła padoku (zagrody).			
6. Przeskoczy przeszkodę.			
7. Na odpowiednim terenie przyspieszy konia do galopu.			
8. Pokaże jak się jeździ do tyłu.			
9. Przejedzie na koniu w kole 20 metrów na prawo i lewo.			
10. Zdejmie siodło i uzdę, założy kantar i puści konia.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawności Przyrodnicze



PRZYRODNIK



1. Przedstawi opis opatrzonego rysunkami, fotografiami lub obrazkami jednego z następujących środowisk:

- kawałek lasu,
- kawałek parku, pola, lub wrzosowiska,
- brzegu morskiego lub terenu górskiego,
- strumyka, rzeki lub kanału (odcinka).
- część moczarów, stawu lub jeziora.

ALBO

Przedstawi dwa opisy - jeden z każdej grupy - opatrzonego rysunkami, fotografiami lub obrazkami, obserwacji ze świata:

- ptaków, zwierząt, płazów, owadów, ryb, skorupiaków
- gleb i skał.

2. Wyjaśni współzależność zwierząt i roślin w środowisku które obserwował w punkcie nr. 1.

Wyjaśni co znaczy "cykl pokarmowy".

Opowie jak człowiek zakłóca lub niszczy tryb życia w środowisku, które obserwował w punkcie nr. 1.

Sporządzi "gwiazdę ciekawostek przyrodniczych" środowiska, które obserwował i oprowadzi zastęp lub przeprowadzającego próbę.

3. Przewiduje pogodę według zachowania się przyrody.

4. Rozpozna rośliny jadalne, trujące i lecznicze w środowisku, które obserwował w punkcie nr. 1 i nazwie każdą poprawnie.

ALBO: Zna pospolite rośliny jadalne i trujące w swej okolicy.

5. Zna towarzystwo zajmujące się ochroną przyrody, wie co ono chroni w środowisku, które obserwował, lub w jego okolicy.

Wskaże książki i czasopisma, (minimum dwa) którymi śledzi swoje zainteresowanie.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „PRZYRODNIKA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Przedstawi opis opatrzonego rysunkami lub zdjęciami jednego ze środowisk lub 2 opisy zwierząt, ptaków lub innych grup.			
2. Wyjaśni współzależność zwierząt i roślin, które obserwował w punkcie nr. 1.			
3. Potrafi przewidzieć pogodę według zachowania się przyrody			
4. Rozpozna rośliny jadalne i trujące w swej okolicy.			
5. Zna towarzystwo zajmujące się ochroną przyrody.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

LEŚNY CZŁÓWIEK



1. Był sam na sam z lasem.

Spędził jeden dzień od 4 rano do 9 wieczór samotnie w lesie i w tym czasie sam sobie trzykrotnie ugotował posiłki ze świeżych produktów.

2. Poznał dobrze jakiś las.

a/ Dokona na odcinku 1 km. wywiad lasu pod względem przydatności do gier leśnych i objaśni wywiad szkicami.

b/ Wytoczy z pewnego punktu kierunki do kilku "ciekawostek przyrodniczych".

3. Wie jak żyje las.

a/ Wykona wyznaczone mu zadanie przyrodnicze polegające, na zapoznaniu się z życiem owadów, ptaków lub roślin w lesie.

b/ Podpatrzy zwierzę trudne do podejścia.

4. Zna dary lasu.

a/ Uzbiera grzybów lub owoców leśnych i rozpozna kilka gatunków roślin jadalnych i leczniczych.

b/ Uzasadni znaczenie lasu w okolicy podmiejskiej.

c/ Wymieni korzyści osiągane przez człowieka w gospodarce leśnej.

d/ Wie jakie towarzystwa zajmują się ochroną przyrody, jak to czynią, wymieni kilka rezerwatów leśnych w kraju zamieszkania i w Polsce.

5. Zna niebezpieczeństwa lasu.

a/ Umie rozpoznać jadowite węże, wie gdzie się ich można spodziewać, wie jak i co trzeba robić przy ukąszeniu.

b/ Wymieni środki przeciw osom i komarom.

c/ Rozpozna kilka grzybów i roślin trujących.

6. Przeczyta książkę o życiu lasu.

Opowie co mu się w niej podobało.

UWAGA: Sprawność zdobywana tylko pod ścisłą opieką instruktora.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„LEŚNY CZŁÓWIEK”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Był sam na sam w lesie.			
2. Poznał dobrze jakiś las.			
3. Wie jak żyje las.			
4. Zna dary lasu.			
5. Zna niebezpieczeństwa lasu.			
6. Przeczytał książkę o życiu lasu.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

EKOLOG



1. Wytlumaczy co to jest ekologia i na czym polega różnica między ciałami żyjącymi i nieżyjącymi
- poda przykłady.
2. Rozumie ważność czystego powietrza dla oddychania.
a/ wie z czego składa się atmosfera. Wie jakie składniki powietrza zanieczyszczają atmosferę,
b/ opowie znaczenie i rolę jaką spełniają drzewa w oczyszczaniu powietrza do oddychania i razem z zastępem zasadzi drzewko w swoim ośrodku lub na stаницy.
3. Powie dlaczego trzeba chronić i ratować przyrodę i poda przykłady co niszczy przyrodę.
a/ wie co to jest "siarczany deszcz" i z czego powstaje.
b/ powie jakie szkodliwe nawozy sztuczne, oraz środki owadobójcze są używane dla zwiększenia plodów ziemi,
c/ wytłumaczy konieczność ochrony lasów tropikalnych.
4. Interesuje się i śledzi wiadomości o ratowaniu przyrody i ochronie środowiska w prasie i telewizji.
Wykaże się znajomością jednej książki o ochronie przyrody.
Wymieni organizacje, które działają w ochronie środowiska w kraju zamieszkania.
5. W czasie wycieczek, biwaków i obozów dba o czystość terenu na którym się znajduje. Dbą o czystość swojego domu i ogrodu.
6. Zwiedzi jeden park narodowy lub rezerwat w kraju zamieszkania. Zapozna się z roślinnością i zwierzętami tam żyjącymi.
Wymieni przynajmniej jeden park narodowy lub rezerwat w Polsce.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „EKOLOGA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wytlumaczy co to jest ekologia.			
2. Rozumie ważność czystego powietrza.			
3. Powie dlaczego trzeba chronić i ratować przyrodę i poda przykłady co ją niszczy.			
4. Powie dlaczego trzeba chronić i ratować przyrodę i poda przykłady co niszczy.			
5. W czasie wycieczek, biwaków i obozów dba o czystość terenu na którym się znajduje.			
6. Zwiedził 1 park narodowy w kraju zamieszkania. Wymieni 1 park narodowy w Polsce.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

WODNY CZŁOWIEK



1. Bywa na wodzie.
 - a) Spędził dwa dni z kolegą na kajaku lub łódce.
 - b) Spędził na tratwie lub pomoście w pobliżu brzegu kilka godzin na obserwacji życia wodnego.
2. Jest oswojony z wodą.
 - a) Pływa dowolnym stylem, nurkuje, skacze z łódki do wody i wchodzi spowrotem do łódki, wciąga kolegę udającego topielca do łódki lub na przewróconą łódkę.
 - b) Zapobiega przeziębieniu się wskutek kąpieli oraz oparzeniu skóry od słońca, stosuje zasady bezpieczeństwa kąpieli zbiorowej
 - c) Opowie o sposobach ratunku na wypadek powodzi.
 - d) Wykona wszystkie czynności przywracania topielca do przytomności.
3. Zna życie w wodzie
 - a) Wykona zadanie przyrodnicze obserwując kilka scen z życia owadów wodnych, oraz zbierze kilka roślin wodnych.
 - b) Wykona na przestrzeni wodnej 10 metrów kwadratowych plan ciekawostek przyrodniczych.
4. Zna dary wody.
 - a) Złowi rybę na wędkę.
 - b) Ugotuje lub usmaży potrawę z ryby
 - c) Wymieni 8 rodzajów ryb i opowie po czym je rozpoznaje.
 - d) Wymieni główne przepisy prawa rybackiego.
5. Opowie o stosowaniu sił wody w przemyśle i w komunikacji.
6. Wie jakie wody w kraju zamieszkania i w Polsce są pod ochroną.
7. Rozumie niebezpieczeństwo zanieczyszczania wody.

UWAGA: Zajęcia wodne muszą być prowadzone pod ścisłą opieką i kontrolą doświadczonego instruktora.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „WODNEGO CZŁOWIEKA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Bywa na wodzie.			
2. Jest oswojony z wodą.			
3. Zna życie w wodzie.			
4. Zna dary wody.			
5. Opowie o stosowaniu sił wody w przemyśle i w komunikacji.			
6. Wie jakie wody w kraju zamieszkania i w Polsce są pod ochroną.			
7. Rozumie niebezpieczeństwo zanieczyszczania wody.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

GRZYBIARZ



1. Nazbiera koszyk grzybów jadalnych. Zna przepisy dotyczące zbierania grzybów na danym terenie.
2. Rozpozna 7 gatunków grzybów jadalnych.
3. Odróżnia grzyby trujące od jadalnych: białego muchomora, bedłkę sromotnikową od pieczarki oraz bawełniankę od rydza prawdziwego, purchawkę kartoflaną od trufli jadalnej, gołąbka trującego od gołąbka jadalnego, szatana od borowika.
Zna najpospolitsze, prócz powyższych, grzyby trujące.
4. Przyrządza potrawy z grzybów.
Przedstawi ususzone przez siebie grzyby (krajane i w całości)
Ugotuje potrawę z grzybów lub zakonserwuje je na zimę. Wykaże umiejętność postępowania w wypadku otrucia grzybami
5. Chroni przyrodę
Wykaże się umiejętnościami z dziedziny ochrony przyrody, dotyczącymi ochrony lasu.
Wie jak jest zorganizowana ochrona przyrody w kraju zamieszkania i w Polsce.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „GRZYBIARZA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Nazbiera koszyk grzybów jadalnych.			
2. Rozpozna 7 gatunków grzybów jadalnych.			
3. Rozróżni grzyby trujące i jadalne.			
4. Potrafi przyrządzić potrawy z grzybów			
5. Zna zasady ochrony przyrody			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ROŚLINOZNAWCA



1. Rozpozna kilkanaście roślin, posługując się kluczem do określania roślin.
2. Przedstawi wyhodowaną przez siebie samodzielnie roślinę z "metryką" rozwoju,
ALBO:
Starannie wykonany zielnik, zawierający 30 najpospolitszych roślin dziko rosnących, określonych przez siebie samodzielnie,
ALBO:
Notatnik przyrodnika, wystarczający jako dowód ciągłego zajmowania się roślinami.
3. Przedstawi, podając nazwę rośliny, dwa zbiory spośród następujących.
zbiór 15 liści drzew i krzewów
zbiór 7 pąków drzew i krzewów
zbiór 10 owoców i nasion
10 rysunków z natury albo fotografii kwiatów, paproci lub traw.
4. Rozpozna w naturze i nazwie główne gatunki rosnących w kraju zamieszkania zbóż, jarzyn, drzew i krzewów owocowych.
5. Wyjaśni znaczenie świata roślinnego w mieście i w okolicach podmiejskich. Zna zasady jego ochrony.
6. Wymieni 10 gatunków roślin chronionych w kraju zamieszkania oraz chronionych w Polsce. Opowie gdzie rosną i jak je rozpoznać.
7. Wie jak jest zorganizowana ochrona przyrody w kraju zamieszkania i w Polsce.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „ROŚLINOZNAWCY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Rozpozna kilkanaście roślin.			
2. Przedstawi jedną z zadań: a/ wyhodowaną roślinę b/ zielnik c/ notatnik przyrodnika			
3. Przedstawi dwa zbiory: a/ zbiór liści drzew i krzewów b/ zbiór pąków drzew i krzewów c/ zbiór owoców d/ 10 rysunków z natury			
4. Rozpozna i nazwie zboża, jarzyny, drzewa i krzewy owocowe.			
5. Wyjaśni znaczenie świata roślinnego.			
6. Wymieni 10 roślin chronionych			
7. Wie o ochronie przyrody			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

PTAKOZNAWCA



1. Sporządzi karmnik dla ptaków i przez całą zimę poprowadzi wraz z zastępem karmienie ptaków.
2. Rozpozna 20 gatunków ptaków; określi i uzasadni stopień pożyteczności każdego z nich. Rozróżni po głosie pospolite gatunki ptaków. Uda głos 3 ptaków.
3. Wykaże się znajomością życia ptaków, w zależności od pór roku, wymieni ptaki odlatujące na zimę, pozostające na zimę, oraz przylatujące na zimę do kraju zamieszkania.
4. Opowie kilka scen z życia ptaków zaobserwowanych przez siebie, wskaże czas i porę roku obserwacji.
5. Wymieni wrogów ptasiego świata wśród zwierząt i ludzi i sposób ochrony przed nimi.
6. Wyjaśni znaczenie ptaków w przyrodzie, ich wartość dla rolnika, ogrodnika i leśnika.
7. Posiada wiadomości z dziedziny ochrony ptaków.
Zna rodzaje skrzynek dla ptaków, wie jak muszą być zawieszane.
Wie jak jest zorganizowana ochrona przyrody w kraju zamieszkania i w Polsce.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „PTAKOZNAWCY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wykona karmnik dla ptaków			
2. Wymieni 20 gatunków ptaków			
3. Zna życie ptaków.			
4. Opowie o obserwacji ptaków.			
5. Wymieni wrogów ptasiego świata.			
6. Wyjaśni znaczenie ptaków w przyrodzie			
7. Ochrona ptaków			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

OWADOZNAWCA



1. Wyhodował owada. Przedstawi rysunki lub opisy jego kolejnych przemian.
2. Wymieni 20 gatunków owadów oraz kilka wyszuka i rozpozna w naturze.
3. Ma ogólne pojęcie o życiu owadów, potrafi wyjaśnić ich rolę w ogólnej gospodarce przyrody. Wyjaśni znaczenie owadów dla rolnika, ogrodnika i leśnika.
4. Opisz 5 objawów przystosowania do życia zauważonych przez siebie u owadów.
5. Zna niebezpieczeństwa grożące owadom, wie jakie gatunki owadów są chronione w kraju zamieszkania. Wygłosi w swoim zastępie lub napisze do gazetki ściennej krótką gawędę przeciw "zbieraczom" motyli, chrząszczy i td.
6. Wie jak jest zorganizowana ochrona przyrody w kraju zamieszkania.
7. Wykaże opowiadaniem, że przeczytał książkę o życiu owadów.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „OWADOZNAWCY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Przedstawi rysunki lub opisy wyhodowanego owada.			
2. Wymieni 20 gatunków owadów			
3. Zna życie owadów.			
4. Opisz 5 objawów przystosowania do życia owadów.			
5. Zna niebezpieczeństwa grożące owadom.			
6. Wie jaka jest ochrona przyrody.			
7. Opowie o życiu owadów na podstawie przeczytanej książki			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

MŁODY METROLOG



1. Zna przyczyny powstania chmur i rozpozna rodzaje, określając ich wysokość. Narysuj cykl wodny.
2. Potrafi posługiwać się mapą synoptyczną i na jej podstawie przewidywać pogodę.
Zna zasadnicze znaki synoptyczne.
Opowie jak i skąd bierze się informacje na stworzenie mapy synoptycznej.
3. Prowadzi dzienniczek przez przynajmniej jeden miesiąc notując temperaturę powietrza i jego ciśnienie, ilość opadu, wilgotność bezwzględną i względną oraz kierunek wiatru.
4. Skonstruuje przynajmniej jeden instrument do badań meteorologicznych: - instrument do mierzenia wilgoci, opadów lub mierzenia kierunku i siły wiatru.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „MŁODEGO METROLOGA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna przyczyny powstawania chmur			
2. Umie posługiwać się mapą synoptyczną			
3. Prowadzi dzienniczek notując temperaturę, ciśnienie powietrza itp.			
4. Zrobił jeden instrument do badań meteorologicznych			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

MŁODY ASTRONOM



1. Opowie życiorys Kopernika i wyjaśni system heliocentryczny.
Zna także udział Kopernika w życiu swej ziemi rodzinnej.
2. Wyrysuje na papierze i wskaże na niebie na półkuli północnej:
Wielką i Małą Niedźwiedzicę, Oriona i Kasjopeę.
A na półkuli Południowej:
Krzyż Południa, Oriona, Carina Australis i Centaurusa.
3. Wykona klinometr i określi przy jego użyciu szerokość geograficzną własnej miejscowości i porówna z mapą.
4. Wie jak odróżnić gwiazdę od planety na niebie i wyjaśni jakie są między nimi różnice.
5. Wyjaśni zjawisko zaćmienia księżyca i słońca oraz istnienie pór roku.
6. Zebrał wiadomości o wyprawach na księżyc.
7. Wyjaśni np. na rysunku typowe pojęcia astronomiczne:
planeta, satelita, kometa, ruch obrotowy i precyzyjny, względność ruchu, prawo ciążenia.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „MŁODEGO ASTRONOMA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

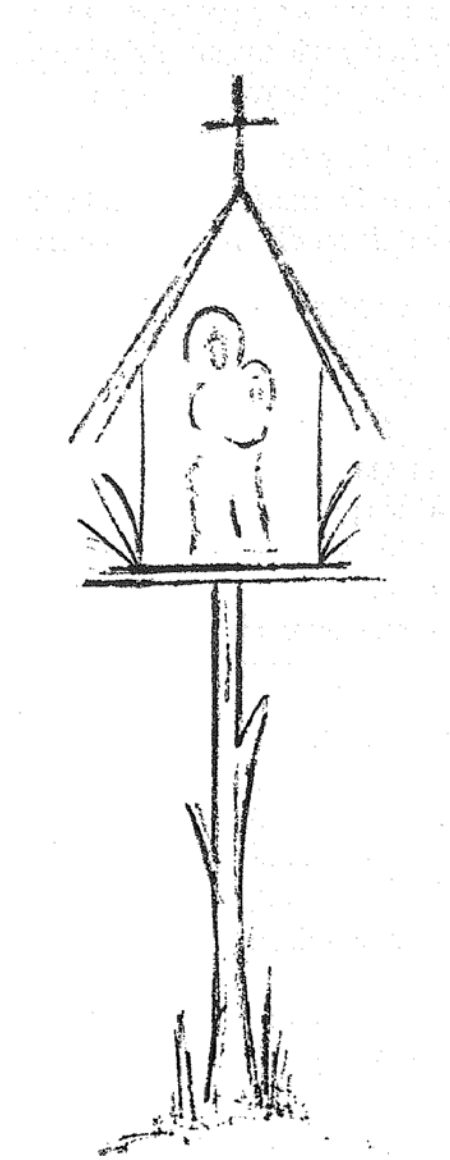
Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna życiorys Kopernika i wyjaśni system heliocentryczny.			
2. Narysuje i wskaże na niebie gwiazdozbiory.			
3. Zrobi klinometr i określi jego użycie.			
4. Rozróżni gwiazdę i planetę.			
5. Wyjaśni zaćmienie księżyca i słońca			
6. Przedstawi zebrane wiadomości o wyprawach na księżyc.			
7. Wyjaśni obrazowo pojęcia astronomiczne			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawności Służby Bogu



MINISTRANT



(Na tle fioletowym srebrna litera "M" i złoty dzwonek)

1. Zachowuje się poprawnie w kościele.
W czasie pobytu w kościele wykaże się znajomością prawidłowego zachowania się (przyklękanie przed Sanctissimum, sposoby witania się, mówienie szeptem, właściwe zachowanie się w zakrystii itp.)
2. Zna odpowiedzi do Mszy św.
Umie posługiwać się liturgiczną książeczką do Mszy św. Odszuka odpowiednie modlitwy eucharystyczne i prefacje.
3. Służy prawidłowo do Mszy św.
Zadzwońi bezbłędnie na wymienioną przez przeprawa dzającego próbę część Mszy św. Przygotuje stół z darami ofiarnymi. Poprawnie zapali i zgasi świece na ołtarzu. Wie jak zachować się przy słuzeniu w czasie Liturgii Słowa i Liturgii Eucharystii. Służył przynajmniej do 10 Mszy św.
Stara się przynajmniej raz w miesiącu służyć, zwłaszcza w polskim kościele.
4. Jest sobieradkiem zakrystii.
Zna symbolikę barw liturgicznych. Podaje księdzu prawidłowo szaty liturgiczne, względnie ubierze go w nie i po rozebraniu, prawidłowo ułoży szaty. Orientuje się w najważniejszych księgach liturgicznych (mszał, lekcjonarz, rytuał, brewiarz, tablice z modlitwami okolicznościowymi).
5. Umie służyć do nabożeństw z wystawieniem Najświętszego Sakramentu oraz tradycyjnych polskich nabożeństw: majowe, droga krzyżowa, gorzkie żale.
Umie służyć do ślubu, chrztu i pogrzebu.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „MINISTRANTA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wie jak się zachować w kościele.			
2. Zna odpowiedzi do Mszy św.			
3. Umie służyć do Mszy św.			
4. Wyjaśni co to jest sobieradek zakrystii			
5. Umie służyć do nabożeństw.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

POMOCNIK DUSZPASTERZA



(Na tle fioletowym biały orzeł i złoty krzyż)

1. Zna adres i telefon najbliższego kościoła polskiego.
2. Zna osobiście duszpasterza polskiego w swojej okolicy i utrzymuje z nim kontakt.
3. Zna porządek nabożeństw najbliższego polskiego kościoła.
4. Zna patrona tego kościoła (wezwanie) i jego życiorys.
Wy tłumaczy dojazd do kościoła - drogą samochodową i komunikacją miejską.
5. Zna organizację duszpasterstwa polskiego w kraju zamieszkania (Polska Misja Katolicka).
Wie co to jest i gdzie się znajduje Centralny Ośrodek Duszpasterstwa Emigracji.
Wie kto jest protektorem Polskiej Emigracji i poda nazwiska Jego delegatów oraz miejsce pobytu.
6. Zna krótką historię sanktuarium religijnego Polaków w kraju zamieszkania (lub miejsca tradycyjnych polskich pielgrzymek).
7. Pomógł w zorganizowaniu uroczystości religijnej (procesji Bożego Ciała, rekolekcje, święto patronalne, Dzień Chorych itp.).

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „POMOCNIKA DUSZPASTERZA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna adres i telefon kościoła polskiego.			
2. Zna nazwisko duszpasterza polskiego.			
3. Zna porządek nabożeństw w polskim kościele.			
4. Zna patrona powyższego kościoła.			
5. Zna organizację duszpasterstwa polskiego.			
6. Zna historię sanktuarium miejsca zamieszkania.			
7. Pomaga w organizacji uroczystości religijnych.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

PRZEWODNIK SAKRALNY



(Na tle fioletowym srebrny kościół)

1. Zna główne style sztuki sakralnej: bazylikowy, romański, gotycki, renesansowy, barok, współczesny.
2. Zna główne części świątyni: prezbiterium, nawa, baptysterium, ambona, chór, kruchta, zakrystia.
Wyjaśni pochodzenie słów: tabernakulum, ołtarz, baptysterium, ambona, nawa.
3. Wie w jaki stylu zbudowana jest katedra w Warszawie i na Wawelu. Zna styl katedry diecezji w której mieszka oraz swojego kościoła parafialnego.
4. Zna kilka ciekawych obiektów sakralnych w swojej miejscowości lub okolicy.
5. Poda różnice w wyposażeniu wnętrza tradycyjnego przedsoborowego kościoła z urządzeniem wnętrza współczesnego, dostosowanego do wymogów odnowionej liturgii.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „PRZEWODNIKA SAKRALNEGO”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

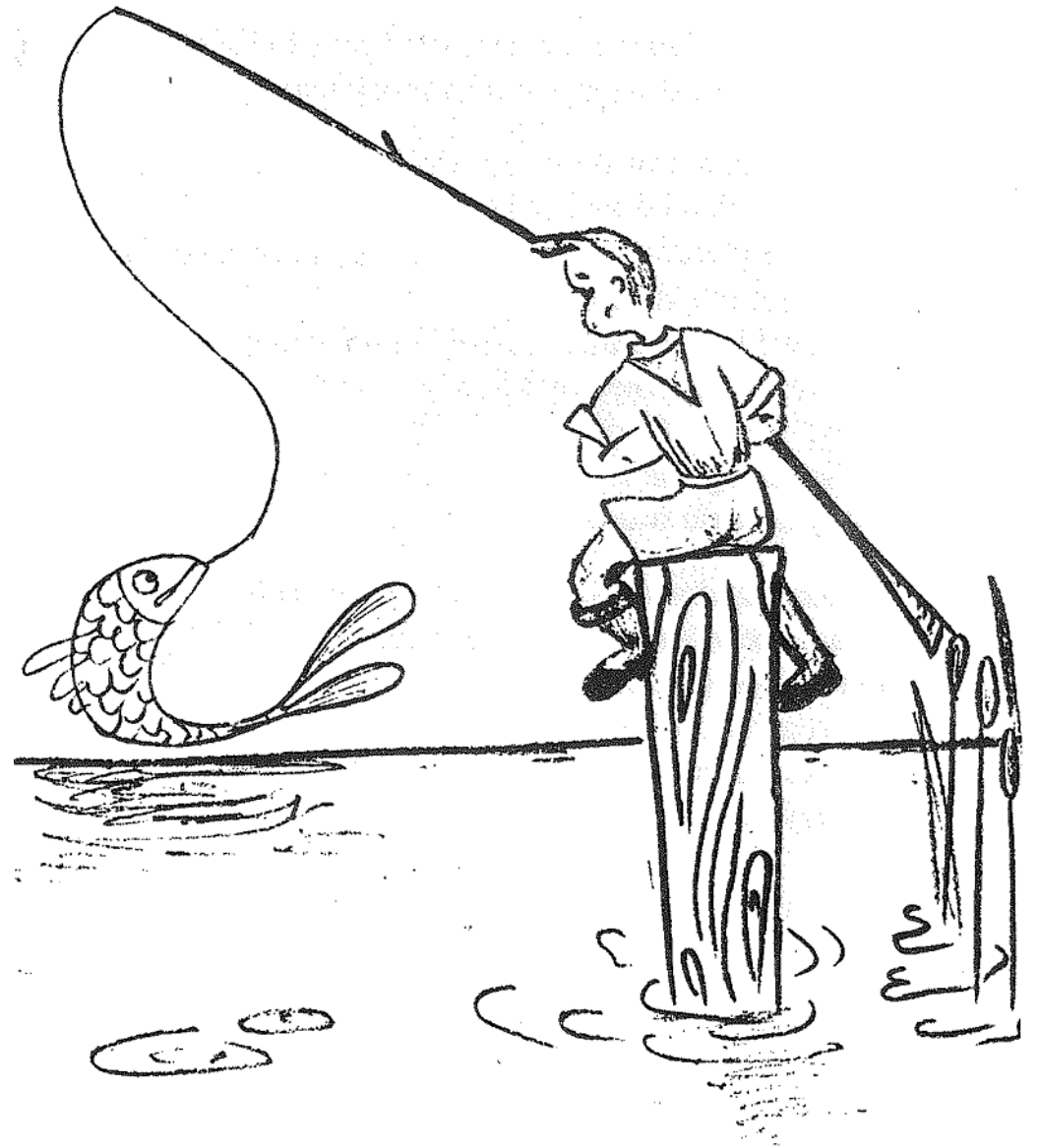
Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna sztukę sakralną.			
2. Zna główne części świątyni.			
3. Wie jaki jest styl katedry w Warszawie i na Wawelu.			
4. Wymieni kilka obiektów sakralnych.			
5. Wymieni różnice w wyposażeniu wnętrza kościoła przedsoborowego i obecnego.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawności Mistrza do Wszystkiego



MAJSTER DOMOWY



1. Używa umiejętnie własnych rąk dla udogodnienia życia:
 - a) Zrobił dwa użyteczne przedmioty do swego pokoju.
 - b) Zrobił sam lub z zastępem, jakiś przedmiot codziennego użytku do izby drużyny lub dla innej instytucji.
2. W domu jest gotów do usług w różnych potrzebach:
 - a) Mycie okien i drzwi, ścian, podłóg.
 - b) Wbicie gwoździa w ścianę, zawieszenie obrazu itp.
 - c) Czyszczenie naczyń itp.
 - d) Udowodnił, że umie: zmienić bezpiecznik elektryczny, zapobiec zamarznięciu szyby, wyczyści różne plamy.
 - e) Wie jak i gdzie wyłączyć system elektryczny, gazowy i wodny u siebie w domu.
3. Jest samodzielny w codziennych potrzebach:
 - a) Zaceruje własnoręcznie skarpetkę.
 - b) Przyszyje guzik.
 - c) Wypierze bieliznę.
 - d) Obłoży i zabezpieczy książkę od zniszczenia.
 - e) Utrzymuje czysto i w porządku swój pokój.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „MAJSTER DOMOWY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wykaże się sprawnością używania własnych rąk.			
2. Wykaże, że jest gotowy do usług w różnych potrzebach.			
3. Wykaże, że jest samodzielny w codziennych potrzebach.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ZDOBNIK WNĘTRZA



1. Doprowadzi do porządku izbę drużyny.
Wymaluje ścianę, pomaluje przedmiot drewniany i metalowy, przedstawi plan estetycznego urządzenia izby.
2. Wykona dwie dekoracje - ornamenty:
 - a) Ludowy.
 - b) Geometryczny lub konturowy (postaci, kwiata).
3. Przedstawi wykonany przez siebie przedmiot lub ozdobę do zaprojektowanego wnętrza.
4. Wykaże umiejętność dobierania kolorów i materiałów.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „ZDOBNIKA WNĘTRZA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wykaże się, że doprowadził do porządku izbę drużyny.			
2. Wykona dekorację.			
3. Przedstawi wykonany przez siebie przedmiot lub ozdobę.			
4. Potrafi dobierać kolory farb i materiałów.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

WSKAZIDROGA PO OKOLICY



1. Sprawnie oprowadza po okolicy.
Posiada dokładną mapę swojej okolicy i umie się nią posługiwać.
2. Zna adresy:
 - a) członków zastępu oraz przełożonych (drużynowego, przybocznego),
 - b) ważniejszych osób w polskiej parafii,
 - c) instytucji, organizacji i sklepów polskich,
 - d) służby zdrowia (lekarz, dentysta, szpital),
 - e) posterunku policji, najbliższych garaży, publicznych telefonów,
 - f) miejsc odjazdów dla komunikacji: samolotem, koleją, autobusem, taksówką,
 - g) głównych kościołów, kin, teatrów, muzeów, bibliotek, parków, pływalni oraz ważniejszych zabytków,
 - h) miejsc na przenocowanie.
3. Zaprowadzi lub wskaże najkrótszą drogę do miejsc w okolicy przydatnych harcerzom i turystom jak np. miejsca do harców, obozowania, schroniska lub ciekawe historycznie lub przyrodniczo.
Wskaże polonika.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „WSKAZIDROGI PO OKOLICY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Posiada dokładną mapę okolicy i umie się nią posługiwać.			
2. Zna adresy.			
3. Wskaże najkrótsze drogi do ciekawych miejsc w okolicy			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

SOBIERADEK OBOZOWY



1. Wykazuje inicjatywę w życiu obozowym i używa umiejętnie własnych rak dla udogodnienia życia.
2. Zrobił sam lub z zastępem przedmiot służący do stałego użytku wycieczkowego lub obozowego dla siebie, zastępu lub drużyny.
3. Wziął udział w uporządkowaniu magazynu drużyny i wykonaniu następujących robót: szycie namiotu rozprutego, czyszczenie kotłów, pakowanie, konserwowanie i reperacja sprzętu.
4. Radzi sobie w życiu pod namiotem.
Wrzucił z zastępem rozstawi, okopie, zwinie i dobrze zapakuje namiot.
Objaśni skutki zwinienia mokrego namiotu.
Wie co robić aby namiot nie przeciekał, nie obwisał, nie zrywał linek.
5. Zrobił z drzewa przedmiot użytku obozowego np: łyżkę, widelec, świecznik, wieszak itp.
Swoją ekwipunek polowy trzyma w porządku.
6. Jest samodzielny w codziennych potrzebach.
Zaceruje skarpetkę, przyszyje guzik, wypierze bieliznę osobistą, wypierze ręcznik.
Pokaże jak suszyć przemoczone buty i ubranie.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „SOBIERADKA OBOZOWEGO”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wykazuje inicjatywę na obozie.			
2. Zrobi przedmiot służący do użytku na obozie.			
3. Brał udział w porządkowaniu magazynu.			
4. Wie jak radzić sobie pod namiotem.			
5. Zrobił łyżkę lub widelec itp.			
6. Jest samodzielny w codziennych potrzebach.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

OPERATOR KOMPUTEROWY



1. Zna składowe części komputera: jednostka centralna, ekran, myszka, drukarka.
2. Wie co to są dyski, katalogi i pliki.
3. Umie uruchomić i zakończyć działanie komputera.
Umie posługiwać się menu i polami dialogu: podstawy menu, wybieranie poleceń z menu, posługiwanie się polami dialogu, dokonywanie wyboru w polach dialogu.
4. Zna się na uruchomieniu programów: wybieranie programu do uruchomienia, uruchomienie kilku programów i usuwanie aplikacji z okna "Active Task List".
5. Używa komputer w pracy harcerskiej. Napisze list lub artykuł do gazetki, umie używać poczty elektronicznej.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „OPERATORA KOMPUTEROWEGO”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Wymieni części składowe komputer.			
2. Wyjasni co to są dyski, pliki i katalogi.			
3. Zademonstryje uruchomienie i zamykanie komputer.			
4. Zademonstruje jak wybierać i uruchamiać programy.			
5. Używa komputer w pracy harcerskiej. Napisze list lub artykuł do gazetki.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

WĘDKARZ



1. Zna ekologię ryb:

- Wymieni pięć gatunków ryb morskich (słonowodnych).
- Wymieni pięć gatunków ryb słodkowodnych.
- Wie jakie zagrożenie dla ryb stwarza działalność ludzka.
- Zna zachowanie się ryb przy różnej pogodzie.
- Zna przepisy dotyczące połowu ryb na danym terenie.

2. Umie posługiwać się sprzętem wędkarskim:

- Ma własną wędkę.
- Umie łapać ryby na wędce z kołowrotkiem.
- Zastosuje trzy różne metody łapania ryb wędką z kołowrotkiem.
- Umie przygotować sprzęt wędkarski.
- Wymieni różne rodzaje przynęt naturalnych i sztucznych.

3. Łapanie ryb:

- Złapie rybę na naturalną przynętę.
- Założy naturalną przynętę na haczyk i złapie trzy różne gatunki ryb i je zidentyfikuje.
- Złapie co najmniej jedną rybę na sztuczną przynętę

4. Przygotowanie ryb:

- Oczyści (wypatroszy) złapane ryby.
- Przygotuje rybę do jedzenia (na patelni lub innym sposobem).
- Prawidłowo pozbędzie się odpadków z ryby.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„WĘDKARZ A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna ekologię ryb.			
2. Umie posługiwać się sprzętem wędkarskim.			
3. Zna sposób łapania ryb.			
4. Umie przygotować ryby do smażenia.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawności Artystyczne



FOTOGRAF



1. Fotografuje dobrze.
Przedstawi wykonane przez siebie 3 zdjęcia portretowe (ludzi lub zwierząt), 3 wnętrza, 6 krajobrazów i 3 błyskawiczne zdjęcia przedmiotów będących w ruchu.
Przynajmniej połowę tych zdjęć wywołał sam i zrobił odbitki.
1/3 tych zdjęć dotyczy tematów harcerskich.
2. Wykorzystuje swą umiejętność dla użytku ogólnego.
Zrobi dla drużyny mały album, odda go do kroniki albo do pisma harcerskiego lub gazetki ściennej.
3. Zna się na wywoływaniu zdjęć.
Objaśni działanie płynów chemicznych używanych przez fotografów, objaśni różnice wartości i zastosowania różnych rodzajów klisz, błon, zna właściwości filtrów, umie obchodzić się z lampą błyskową lub elektronową.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „FOTOGRAFA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Fotografuje dobrze.			
2. Wykorzystuje swą umiejętność dla użytku ogólnego.			
3. Zna technikę wywoływania zdjęć.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data



1. Gra dobrze na jednym instrumencie.
Nauczy się inna zbiorce lub kominku zagra melodie 10 pieśni lub tańców polskich.
Wymieni najważniejszych kompozytorów muzyki na swój instrument i ma o nich najważniejsze wiadomości.
2. Używa swoich talentów muzycznych w pracy drużyny,
n.p. grzebień, butelki, piły, menażki, łyżeczki.
3. Zna instrumenty muzyczne.
Zna główne rodziny instrumentów muzycznych;
wie które znajdują się w orkiestrze symfonicznej a które w orkiestrach tanecznych lub muzyce ludowej.
4. Zna wkład Polaków do muzyki światowej i wymieni najważniejszych kompozytorów i wykonawców.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„G R A J K A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Gra dobrze na jednym instrumencie.			
2. Używa swoich talentów muzycznych.			
3. Zna instrumenty muzyczne.			
4. Zna wkład Polaków do muzyki światowej			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ŚPIEWAK



1. Zna pieśni.
Zna melodie i słowa hymnu narodowego.
Zna 5 poważnych piosenek harcerskich (w tym hymn harcerski i piosenkę drużyny/szczepu).
Zna 10 innych piosenek harcerskich, 10 piosenek wojskowych, 10 piosenek ludowych oraz 10 piosenek towarzyskich.
2. Posiada śpiewnik i używa go.
3. Śpiewa dobrze.
Urozmaici śpiewem swoim ognisko lub zbiórkę albo występ drużyny.
Zna nuty, rozróżnia tony i weźmie je czysto głosem.
4. Kieruje śpiewem.
Prowadzi kominek lub ognisko. Ułoży na ognisko program pieśni dostosowanych do przewidywanego "nastroju", lub do jakiegoś ogólnego tematu -np. "Harcercz na obozie", jako temat na poobozowy kominek.
5. Propaguje śpiewanie na zbiórkach.
Nauczy drużynę/zastęp nowej piosenki i stara się aby jego jednostka dobrze śpiewała.

WSKAZÓWKI; Sprawność przewidziana dla starszych- od 13 lat.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „Ś P I E W A K A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna pieśni.			
2. Posiada śpiewnik.			
3. Śpiewa dobrze.			
4. Kieruje śpiewem.			
5. Propaguje śpiew.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

TRĘBACZ



1. Wygra następujące sygnały harcerskie:
 - pobudka,
 - zbiórka,
 - do kuchni,
 - idzie noc,
 - alarm.
2. Wygra marsze harcerskie w marszu i w miejscu.
3. Wygra jeden z hejnałów:
 - mariacki,
 - warszawski.
4. Wykaże się znajomością nut na trąbkę sygnałową.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „T R Ę B A C Z A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zagra sygnały harcerskie.			
2. Zagra marsze harcerskie.			
3. Zagra jedena z hejnałów: mariacki lub warszawski.			
4. Wykaże się znajomością nut na trąbkę sygnałową.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ZDOBNIK



1. Urządza ładnie swoje otoczenie.

Kącik swój ma urządzony stale porządnie i ładnie: przedstawi przynajmniej 1 przedmiot, który sam wykonał dla jego ozdoby.
Na obozie: utrzymuje w porządku swoje poślanie i sprzęt i przedstawi przynajmniej 1 przedmiot zrobiony przez siebie dla ozdobienia namiotu.

2. Wykona pracę zdobniczą dla ogólnego użytku.

Przedstawi 3 przedmioty zdobnicze albo użytkowe, wykonane ozdobnie, wymagające dwóch różnych umiejętności np. półkę na książki lub kwiaty, stojak na sztandar, skrzynię na sprzęt ramki na fotografie, ozdoby na garnki na kwiaty, wazonik z butelki, witraż, firanki z papieru, szlak ozdobny, ozdobną oprawę kroniki, rysunek, obrazek, winietę, exlibris.
Na obozie: pal totemowy, bramą, tablicę rozkazów, ozdobne w sposób dostosowany do tła otoczenia namiotu kapliczką, lichtarz, latarnię, ozdoby urządzeń w namiocie, ozdobne przedmioty z kory, szyszek itp.
Przy tym jeden z tych przedmiotów winien być wynikiem dłuższej i poważniejszej pracy, a dwa mogą być mniejsze. Przedmioty te muszą mieć wartości artystyczne stosownie do wieku zdobnika.

3. Ma umiejętności zdobnicze.

Wyrzyna laubzegą lub wypala w drzewie, albo: rzeźbi dłutem albo: wyciska na skórze albo: batikuje.
Na obozie: wypłata umiejętnie z wikliny, wypala w drzewie lub artystycznie wyrzyna w naskórku świeżych gałęzi, albo też: rzeźbi w drzewie lub korze, albo lepi z gliny. Udowodni jedną z tych lub pokrewnionych umiejętności wykonaniem pokazowego przedmiotu.

4. Wie o stylach sztuki ludowej.

Przedstawi wykonany przez siebie barwny rysunek przedstawiający strój ludowy z którejś dzielnicy, albo rysunek szczegółu stroju np. pasa góralskiego, parzenicy, chusty kobiecej, serdaka albo gorsecika, albo rysunek odtwarzający styl budowania lub sposób zdobienia sprzętu.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „Z D O B N I K A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

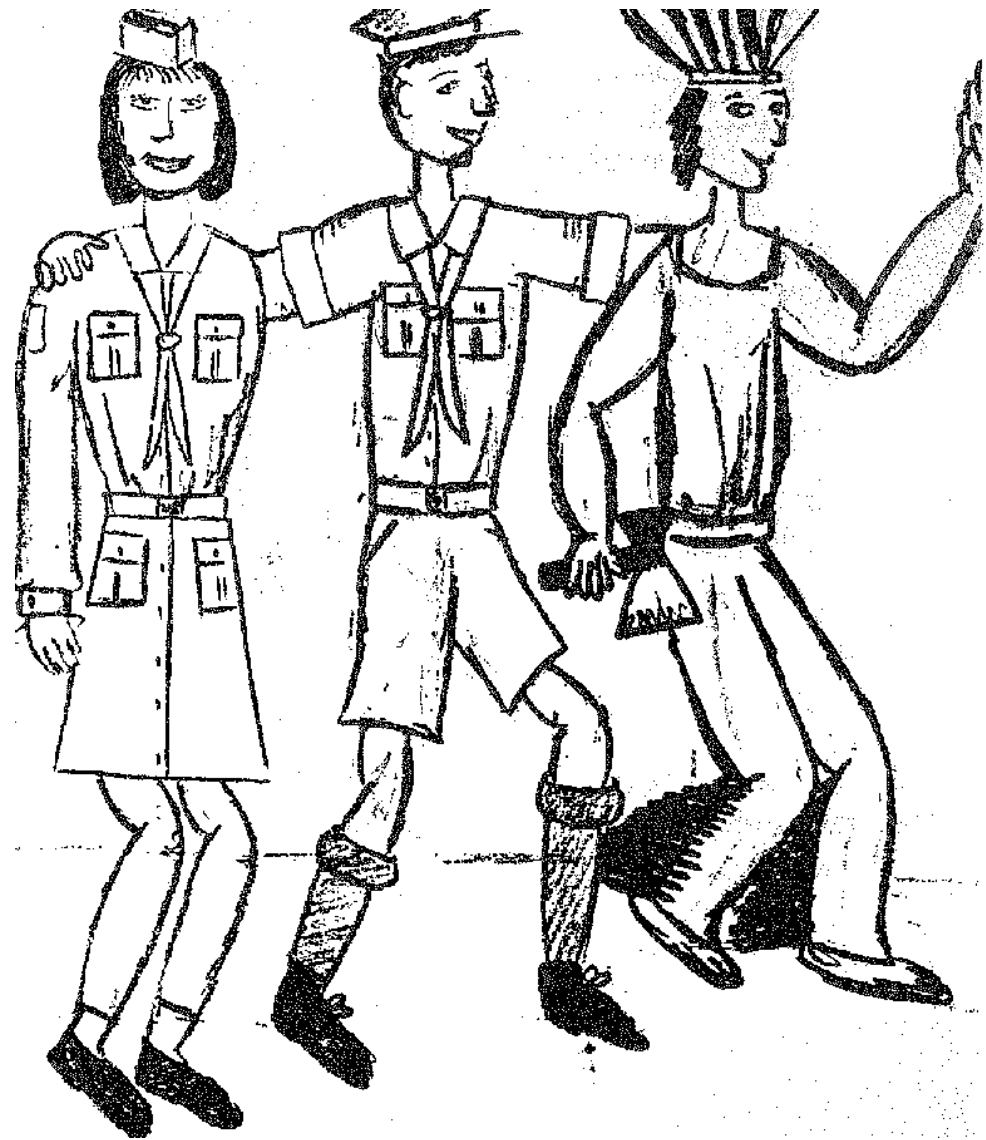
Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Urządza ładnie swoje otoczenie.			
2. Wykona pracę zdobniczą dla ogólnego użytku.			
3. Ma umiejętności zdobnicze.			
4. Wie o stylach sztuki ludowej.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawności Przyjaźni



SPRAWNOŚĆ ZŁOTOWA „OTWARTYCH OCZU”



1. Był na zlocie harcerskim lub skautowym przez cały czas jego trwania. Przebieg zlotu opowie na zbiórce zastępu lub na zebraniu harcerzy, albo opisze do gazetki ściennej, lub kroniki - sam lub do spółki z innymi. Wykaże przy tym, że brał udział w ważniejszych zdarzeniach zlotu i zapamiętał je.
2. Miał na zlocie otwarte oczy.
Przedstawi sporządzony przez siebie samego lub wspólnie z zastępem zbiór obserwacji w postaci notatek, rysunków lub fotografii dotyczących ogólnie całego zlotu, albo poszczególnych dziedzin np. obozownictwa, gospodarki, pokazów pionierki, zdobnictwa albo obrzędów itp.
Opowie jakie zaobserwował charakterystyczne różnice między swą drużyną, a drużynami przynajmniej dwóch innych środowisk, a jeśli na zlocie uczestniczyli goście zagraniczni, wykaże, że zapoznał się z kilkoma ich ciekawostkami.
3. Urządzi z zastępem pokaz według widzianego na zlocie albo odśpiewa nauczoną na zlocie piosenką.
4. Urządzi na obozie drużyny lub przygotuje na przyszłoroczny obóz przynajmniej jeden przedmiot urządzenia obozowego z którego wzór wziął na zlocie.
5. Zaznajomił się przynajmniej z jednym harcerzem i udowodni tę znajomość wymianą korespondencji lub ugoszczeniem poznane go przyjaciela u siebie w domu lub w inny sposób.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „OTWARTYCH OCZU”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Był na zlocie harcerskim lub skautowym.			
2. Miał na zlocie otwarte oczy.			
3. Urządzi pokaz lub odśpiewa piosenką.			
4. Urządzi przedmiot ze zlotu.			
5. Zaznajomił się z harcerzem.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ZBIERACZ ZNACZKÓW POCZTOWYCH



1. Zbiera znaczki pocztowe.
Przedstawi prowadzony przez siebie zbiór znaczków pocztowych, w którym znaczki są należycie zakwalifikowane i właściwie wklejone.
2. Zna zasady wymiany znaczków.
Objaśni jak rozpoznaje znaczki i określa ich wartość, jak dopełnia serie, jak rozróżnia uszkodzenia.
Zna zasady stemplowania znaczków przez pocztę dla celów filatelistycznych.
3. Zna znaczki polskie.
Przedstawi przynajmniej jedną serię znaczków polskich i objaśni je.
4. Zna przynajmniej 4 przybory filatelistyczne i potrafi się nimi posługiwać.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „ZBIERACZA ZNACZKÓW POCZTOWYCH”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Przedstawi album ze zbiorem znaczków sportowych.			
2. Objasni jak rozpoznać znaczki i określić ich wartość.			
3. Zna znaczki polskie.			
4. Wymieni 4 przybory filatelistyczne i jak się nimi posługuje..			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

TŁUMACZ



1. Porozumie się bez większych trudności w obcym języku.
2. Potrafi przetłumaczyć tekst w potocznym języku polskim na język zagraniczny (około 250 słów).
Przetłumaczy na język obcy list urzędowy lub harcerski służbowy - w razie potrzeby pomagając sobie słownikiem do wyrażenia technicznych.
Zna normalne formy rozpoczęcia i zakończenia listów towarzyskich w obcym języku.
3. Przetłumaczy z obcego języka na polski tekst około 250 słów.
4. Ma ogólne wiadomości o kraju, którego język opanował.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „T Ł U M A C Z A”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Porozumiewa się w obcym języku.			
2. Przetłumaczy tekst około 250 słów z polskiego na język obcy.			
3. Przetłumaczy tekst około 250 słów z języka obcego na polski.			
4. Posiada wiadomości o kraju, którego poznał język.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

ZNAWCA INDIAN



1. Zna historię szczepu Indian, który żył dawniej w okolicy jego zamieszkania. Potrafi opowiedzieć o ich sposobie budowania domów (szałasów), o strojach, zwyczajach i wie gdzie obecnie żyją.
2. Wie jakie szczepy Indian mieszkaly w Ameryce Północnej. Wie jak klimat i otoczenie danej części kraju wpływały na ich sposób życia.
3. Wie które stany mają nazwy pochodzenia indiańskiego. Potrafi je przetłumaczyć.
4. Przeczyta trzy legendy indiańskie i jedną z nich opowie po polsku na zbiórce.
5. Wykona trzy z następujących punktów:
 - a. zrobi pełny strój indiański,
 - b. zrobi trzy przedmioty i ozdobi indiańskim wzorem,
 - c. zrobi model szałas indiańskiego,
 - d. odwiedzi w muzeum dział indiański i opowie na zbiórce o tym co tam widział.
6. Wykona dwa z następujących punktów:
 - a. nauczy się trzech indiańskich gier i przeprowadzi je na zbiórce,
 - b. nauczy się i pokaże jak się gotuje po indiańsku,
 - c. pokaże jak Indianie polowali i łowili.
7. Wykona jeden z następujących punktów:
 - a. nauczy zastęp indiańskiej piosenki i opowie jak ona powstała,
 - b. pokaże 25 znaków z indiańskiego ręcznego języka, w tym musi być pytanie o wodę, jedzenie i kierunek do drogi.
8. Zatańczy jeden taniec indiański.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ

„ZNAWCY INDIAN”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....

Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

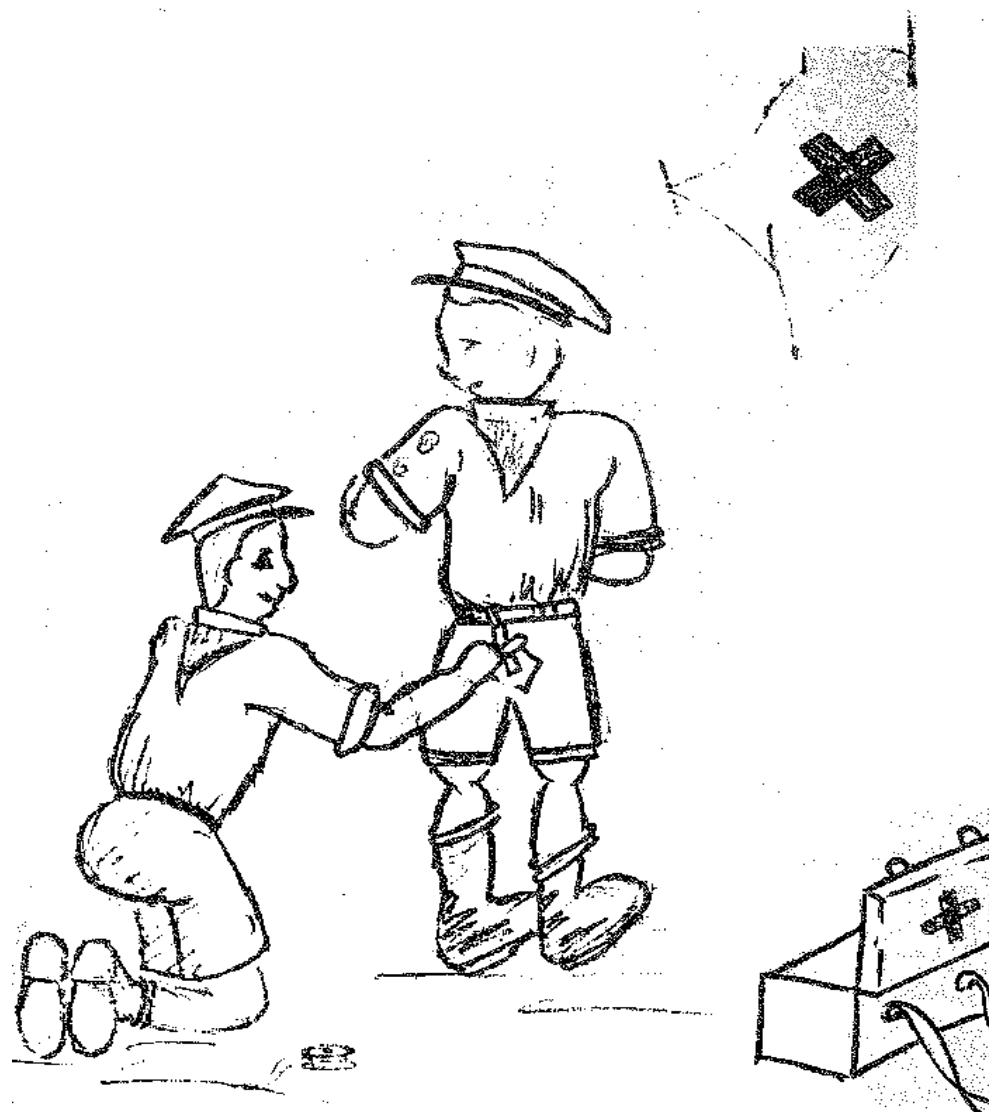
Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna historię szczepu Indian.			
2. Wie jakie szczepy Indian mieszkaly w Ameryce Północnej.			
3. Wymieni które stany mają nazwy pochodzenia indiańskiego.			
4. Zaznajomi się z 3 legendami indiańskie i 1 z nich opowie po na zbiórce.			
5. Wykona trzy punkty z (a; b; c; d;)			
6. Wykona dwa punkty z (a;b;c;)			
7. Wykona jeden punkt z (a; b;)			
8. Zatańczy jeden taniec indiański.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawności Samarytanskie



PIERWSZA POMOC



1. Zna adres i telefon lekarza i apteki, znajdujących najbliżej jego domu i miejsca zbiórek.
Umie wezwać lekarza, pogotowie i straż pożarną.
2. Posiada elementarną znajomość budowy i czynności ciała ludzkiego i poprawnie nazwie części wskazane przez prowadzącego próbę.
3. Opisz objawy szoku i wie jak z tym walczyć.
4. Wie jak zachować się w czasie wypadku na ulicy i w miejscach publicznej użyteczności jak : kino, muzeum, stadion sportowy itd.
Wy tłumaczy kiedy nie wolno ruszać rannego.
5. Udzieli pierwszej pomocy przy drobnym skaleczeniu, zaproszeniu oka, oparzeniu pierwszego stopnia, krwotoku nosa, zwichnięciu kostki, ukąszeniu przez owady.
Usunie drzazgę.
6. Wyjaśni użytek temblaka i założy temblak z chusty na ramię i rękę.
7. Rozumie potrzebę utrzymania czystości przy udzielaniu pierwszej pomocy.

Wskazówki: Sprawność dla chłopców w wieku lat 11 -13.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „PIERWSZEJ POMOCY”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....
Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Zna adres i telefon lekarza i apteki oraz potrafi wezwać lekarza i pogotowie.			
2. Zna budowę i czynności ciała ludzkiego.			
3. Opisz objawy szoku i wie jak z tym walczyć.			
4. Wie jak zachować się w czasie wypadku na ulicy.			
5. Umie udzielić pierwszej pomocy.			
6. Wyjaśni użycie temblaka i potrafi założyć na ramię używając rękę.			
7. Wyjaśni dlaczego należy utrzymać czystość przy udzielaniu pierwszej pomocy.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

RATOWNIK



1. Ma sprawność "Pierwszej Pomocy" lub wykaże się umiejętnością zastosowania wymaganych tam wiadomości.
2. Wyjaśni drogę oddechową, drogę pokarmową, system krwionośny z punktami uciskowymi. Umie zatamować krwotoki zewnętrzne. Umie zmierzyć tętno.
3. Wyjaśni objawy złamanych kończyn, oraz założy bandaż zwykły i trójkątny na różne części ciała. Zastosuje łupki.
4. Udzieli pomocy w następujących wypadkach: zemdlenia, uduszenia, udławienia, porażenia prądem elektrycznym, porażenia słonecznego, utonięcia, odparzenia nóg, odmorożenia, bóle brzucha, zatrucia nieświeżym pokarmem, oparzenia drugiego i trzeciego stopnia.
5. Zastosuje sztuczne oddychanie metodą usta - usta, lub metodą usta - nos oraz "cardiac massage". Zna inną metodę sztucznego oddychania i umie ją zastosować.
6. Przeniesie rannego sam lub z innym harcerzem. Zrobi nosze z materiału pod ręką.
7. Rozumie różnicę między środkiem odkażającym a środkiem dezynfekcyjnym.
8. Opracuje apteczkę obozową. Umie zastosować lekarstwa znajdujące się w apteczce podręcznej i obozowej. Zwróci uwagę na lekarstwa przedatowane i wie dlaczego wszystkie leki w apteczce muszą być opisane.

Uwaga : wskazówki na następnej stronie.

ZHP

Chorągiew Harcerzy w

Hufiec

Drużyna

KARTA PRÓBY NA SPRAWNOŚĆ „RATOWNIKA”

Dopuszczam druhado próby.

Wyznaczam termin ukończenia próby do dnia.....
Czuwaj !

.....
Podpis drużynowego

Data

Próba

Zadanie	Data	Ocena	Podpis Instruktora
1. Ma sprawność "Pierwszej Pomocy".			
2. Objaśni drogę oddechową, drogę pokarmową, system krwionośny.			
3. Wyjaśni objawy złamanych kończyn, założy opatrunek.			
4. Potrafi udzielić pomocy w wypadkach..			
5. Umie zastosować sztuczne oddychanie.			
6. Zrobi nosze i przeniesie rannego z innym harcerzem.			
7. Rozróżni środki odkażające i dezynfekcyjne.			
8. Opracuje apteczkę obozową.			

Sprawność przyznano Rozkazem Drużyny/Hufca z dnia.....

.....
Podpis drużynowego

Data

Sprawność RATOWNIKA

Wskazówki:-

- 1- Sprawność dla chłopców w wieku lat 13-16.*
- 2- Punkt nr. 1 jest przymusowy i bez sprawności "Pierwszej Pomocy" lub sprawdzenia wymagań, sprawność "Ratownika" nie może być przyznana.*
- 3- Wymagania tej sprawności winne być traktowane SUROWO. Harcerz posiadający tę sprawność jest uważany jako dobry znawca ratownictwa, mogący zastosować swą umiejętność w praktycznej potrzebie.*
- 4- Sprawność może być przyznana harcerzowi jeśli wykaże się odznaką lub dyplomem organizacji udzielającej pomocy jak np. St. Johns Ambulance, St. Andrews Ambulance, Czerwony Krzyż. Dyplom czy odznaka muszą odpowiadać wiekowi, a wymagania nie mogą być niższe od tych na powyższą sprawność. Należy sprawdzić terminologię polską.*
- 5- Umiejętności ratownicze harcerza posiadającego sprawność są sprawdzane próbą uzupełniającą przynajmniej raz w roku.*